

GLAS

GLASILO SOCIALISTICNE ZVEZE DELOVNEGA LJUDSTVA ZA GORENJSKO

S prve stalne konference počitniških skupnosti na Gorenjskem

Ustanovitev več kot potrebna

Nelzkorišteni pogoji delavskega turizma na Gorenjskem

V Delavskem domu v Kranju je bila v sredo, 10. maja dopoldne, I. stalna konferenca počitniških skupnosti za Gorenjsko. Udeležili so se je predstavniki kolektivov in služb, ki imajo svoje domove v našem okraju in izven njega, nadalje predstavniki občinskih svetov za oddih in rekreacijo, TD, LM, LO, "Izletnika" in Okrajnega zavoda za socialno zavarovanje. Med povabljenimi gosti sta bila prisotna tudi podpredsednik republiškega sveta sindikatov in predsednik republiške Stalne konference za oddih in rekreacijo, tovariš Leopold Kresc in tajnik republiške konference za oddih in rekreacijo, tov. Stanko Glas. Razpravljali so o stanju in pogojih koordiniranja prostega časa za razvoj delavskega turizma na Gorenjskem.

Uvodoma je govoril predsednik komisije za socialna vprašanja pri kranjskem Okrajnem sindikalnem svetu, tov. France Horjak. Med drugim je poudaril, da današnji družbeni razvoj omogoča in zahteva, da se problemi porabe prostega časa širše razpravljajo in mnogo bolj odločno postavijo na dnevni red. Vzporedno z naporom na področju stanovanjske izgradnje, izhite prehrane in zdravstvenih pogojev, z razvojem komunalnih služb in stanovanjskih skupnosti, se mora odločneje razvijati proces zadovoljevanja kulturnih potreb z razvedrilom, kulturnim in športnim. Na kratko, treba je skrbeti za fizično in duhovno rekreacijo našega delovnega človeka. V pogojih mestnega življenja in proizvodnje je nešteto faktorjev, ki negativno vplivajo na fizično in psihično počutje človeka. Zato rekreacija postaja čedalje bolj očigledna zdravstvena potreba. Ne gre samo za to, kako organizirati in omogočiti letne oddihe, temveč za skrb, kako čim bolj racionalno izkoristiti odmor med delom, dnevni odmor, tedenski in seveda v sklopu tega tudi letni oddih. V tem pogledu je bilo že veliko napravljeno.

PREMALO DOMOV IN PREKRATKA SEZONA

Lani je organizirano koristilo svoj dopust v počitniških domovih od približno 50 tisoč delavcev kranjskega okraja preko 15.600, kar predstavlja 31 % od vseh delavcev. Počitniški domovi, ki jih imajo podjetja in ustanove kranjskega okraja v raznih krajih Slovenije in Hrvaškega Primorja so lani razpolagali s 1504 posteljami in razen tega še s 105 ležišči v šotorih. To dokazuje, da so se v l. 1960 dvignile kapacitete za 100 % v primerjavi z letom 1959. Se vedno pa je mnogo manjših podjetij, ki ne razpolagajo niti z eno posteljo. V takih primerih bo treba reševati probleme s skupnimi močmi. Podjetja v Zelenikah so se na primer na pobudo OBSS združila v počitniško skupnost in skupno oskrbujejo svoj dom v Portorožu. V vse te domove in objekte so naša podjetja vložila in še vlagajo ogromna sredstva, ki pa se ne koristijo vedno tako kot bi bilo treba. Večina domov je odprtih za prekratko dobo, povprečje kapaciteta v domovih je le okoli 40 ležišč, v posameznih domovih ob zaključku sezone še vedno krijejo izgube itd. Razen tega je odprto vprašanje regresov za delavce: ali naj debe vsi člani kolektiva ali samo tisti del, ki preživijo dopust v lastnem počitniškem domu?

VEČ SKRBI KULTURNEMU IN ŠPORTNEMU RAZVEDRILU

Slabši so pogoji za oddih v počitniških objektih, ki jih imajo razna podjetja in ustanove na območju Gorenjske. Na tem območju je sedaj 46 počitniških objektov s 1958 ležišči, od teh je v 29 primerih kapaciteta le 10-20 ležišč. Ti domovi so odprti le nekaj mesecev. 15 domov ne posluje niti 3 mesece na leto, 15 pa je odprtih skozi vse leto. Vendar je v glavnem v vseh domovih poskrbljeno le za spanje in prehrano, vse pre malo pa je kulturne zabave, športnih prireditev in razvedrila. Se celo možnosti iz-

letov, ki na Gorenjskem niso majhne, se ne izkoriščajo.

Tudi pred naše komune se postavlja ognomna naloga. Te bi morale izdelati svoje urbanistične načrte in programe, iz katerih bo razvidno, kdaj in kje se bo v prihodnje razvijal turizem, namenjen za oddih našega delovnega človeka. Za vse to obstajajo v našem okraju realne možnosti, saj je tu gornjesavska dolina, bohinjski kot, radovljiška kotlina, novonastajajoča zimsko športna središča: Dražgoše, Krvavec in v kratkem Velo polje. Če kje obstajajo možnosti za podaljšanje sezone v počitniških domovih, potem je to prav gotovo na Gorenjskem, če ne za vse leto, pa vsaj za zimsko in letno sezono.

O vsem tem so navzoči obširno razpravljali. Kako zagotoviti ekonomsko in rentabilno poslovanje v že obstoječih počitniških objektih, kako omogočiti oddih širšemu krogu delavcev, kako omogočiti dopuste v raznih krajih, ne samo v svojem počitniškem domu itd., to so bila vprašanja, ki so se neprestano ponavljala. Mnogi so govorili o svojih dosedanjih izkušnjah in o načrtih za prihodnje. Precej je bilo tudi govora o naših gorskih postojankah. Neko izmed navzočih je pohvalil poslovanje počitniškega doma na Mohorju (s 13 weekend hišicami), ki ga je odkupilo podjetje "Rade Končar" iz Zagreba, pa je dom vseeno odprt za vse.

kega izletnika, nasprotno pa je grajal podjetje ELIES iz Ljubljane, ki ima svoj dom na Krvavcu le za svoje člane, medtem ko drugi turisti nimajo kje prenočevati.

Ob zaključku konference, ki je pokazala, kako nujno je bilo, da je prišlo do njene ustanovitve, so izvolili upravni odbor, ki bo povezoval delo počitniških skupnosti in skrbel za izvajanje vseh tistih misli, izrečenih na konferenci, s katerimi so se navzoči strinjali. Njegova naloga bo tudi ne le skrbeti za letni, ampak tudi za dnevni in tedenski dopust naših ljudi, pri čemer bo treba razen delavstva upoštevati tudi javne uslužbenke.

Iz seje dvorane OLO Kranj

O delu in razvoju poštne prometa

Jakob Žen, novi predsednik OLO Kranj

Kranj, 12. maja. Danes so se tu ponovno zbrali odborniki Okrajnega ljudskega odbora. Na ločenih sejah so razpravljali in sklepali o položajih plačah uslužbencev OLO, dalj sodelavce k odločbi o ukinitvi postaje Ljudske milice v Zirovnici ter potrdili predlagano teritorialno razmejitev med OBLO Bohinj in OBLO Tolmin. Kot dopolnilni točki sta oba zbora potrdila tudi nekatere spremembe v okrajnem proračunu za letošnje leto ter spremembe v programu del in nabav okrajnega cestnega sklada za leto 1961.

Iz predloženega dnevnega reda za 53. skupno sejo je bila zaradi nekaterih najnovejših sprememb izločena točka, na kateri naj bi obravnavali perspektivni program rekonstrukcije Gorenjske železnice. Zato je bila ta zadeva prenesena na dnevni red prihodnje seje, ko bodo odborniki razen programa rekonstrukcije železnice proge Ljubljana-Jesenice seznanjeni tudi s stanjem železniških prog Jesenice-Bohinj in Kranj-Tržič.

Poročilo o delu in problematiki podjetja za PTT v Kranju je podal direktor tega podjetja, tov. Franc Škerjanec. Na njegovo poročilo ni bilo bistvenih pripomb, le odbornik iz Bohinja je opozoril na ne-

katere pomanjkljivosti pri dostavi telegramov v bohinjskem kotu, medtem ko je predstavnik podjetja za PTT v Kranju, tov. Jože Praprotnik obkrožje govoril o tem, kako bi izboljšali dostavno službo in o nekaterih problemih poštne in telefonskega prometa.

Okrajni ljudski odbor je na današnji seji imenoval tudi novega člana v svet za gospodarstvo in v svet za notranje zadeve ter za predsednika sveta za gospodarstvo izvolil tov. Lovra Cerarja. Nadalje je bil imenovan tudi upravni odbor Zavoda za gospodarski razvoj, ter direktor tega zavoda, tov. Vladimir Logar. Odborniki so potrdili tudi novi sestav upravnega odbora

podružnice DOZ ter nekatere spremembe v komisiji za štipendije ter izvolili nove sodnike porotnike za Okrajno sodišče na Jesenicah.

Ob koncu današnje seje Okrajnega ljudskega odbora so odborniki soglasno izvolili za novega predsednika OLO Kranj, tov. JAKOBA ŽEN.

JAKOB ŽEN, NOVI PREDSEDNIK OLO KRANJ

Na večerajnji seji Okrajnega ljudskega odbora Kranj je tov. Lovro Cerar v imenu desetih odbornikov predlagal ljudskemu odboru, da za novega predsednika izvolijo tov. JAKOBA ŽENA, dosedanjega predsednika OO SZDL Kranj. Odborniki so ta predlog pozdravili z navdušenjem, nakar se je novizvoljeni predsednik zahvalil odbornikom za izkazano zaupanje in dejal, da se zaveda naloga, ki mu jih to mesto nalaga, vendar pa obljublja, da se bo po svojih močeh trudil za njihovo izpolnitev.

III. plenum OK LMS Kranj

Pomanjkljivosti pri društvenem delu

Nace Juran, novi sekretar OK LMS Kranj

Pretedki torek popoldne je bil v Kranju III. plenum Okrajnega komiteja LMS Kranj. Osrednja

točka dnevnega reda je bila razprava o društveni dejavnosti mladine v našem okraju. Namen raz-

prave je bil ugotoviti pomanjkljivosti, ki so jih imele osnovne mladinske organizacije pri dru-

štvenem delu v preteklih letih. Tovariš Jože Kavčič, ki je prebral uvodno poročilo, je med drugim poudaril, da se mladi pri svojih akcijah mnogokrat zgubljajo v problemih, ki so bili že pred petimi leti aktualni. Dames organizirajo še vedno preobširne akcije, katerih ne morejo docela izvesti in je potem tu nujen sporednejši ter upravičen kritika.

V razpravi so sodelovali skoraj vsi člani plenuma, ki so dokaj kritično ocenili društveno dejavnost mladine v okraju. Tovariš Ivnik iz Tržiča je dejal, da so prosvetna društva poklicana, da rešujejo probleme mladih in da jih vključujejo v svoje vrste. Poudaril je še, da je bilo doslej napadno mnenje vodstev prosvetnih društev, da mora mladinska organizacija vzgajati članstvo za njih. Tovariš Globočnik iz Kranja je podprl izvajanja tovariša Ivniča in dodal, da morajo prosvetna

društva organizirati društveno življenje mladih. Tovariš Globočnik je potem govoril še o nenačrtovanem delu nekaterih mladinskih osnovnih organizacij in občinskih komitejev. Povedal je primer, da se nek občinski komite že vse od marca naprej pripravlja samo na praznovanje Dneva mladosti, hkrati pa zanemarljivo vso ostalo, predvsem politično dejavnost mladine.

Tovarišica Francka Hribarjeva iz Radovljice je govorila o problemih društvene dejavnosti mladine v Radovljici. V tem kraju je edino delavno prosvetno društvo. Pa še to je prišlo ob prostore, ko se je moralo iz doma TVD "Partizan" umakniti, ker ga popravljajo. Toda kljub temu bo društveno življenje mladine v Radovljici zelo pestro. Na pobudo domačega turističnega društva bodo organizirali v letošnji (Nadaljevanje na 2. str.)

Pred srečanjem zamejske mladine na Jesenicah

21. MAJA POD PONCAMI

Ze dobrih štirinajst dni traja na Jesenicah X. jubilejni mladinski festival. Pripravljalni odbor pri Občinskem komiteju LMS na Jesenicah je zanj pripravil zelo pester program. V nedeljo, 14. maja, bo na osrednjem igrišču na Jesenicah telovadni nastop, še pred tem pa bo velika "Parada mladosti" po ulicah Jesenic, kjer računajo, da bo nastopilo nad 3500 mladih z Jesenic in okolice.

Se posebej pa moramo že danes opozoriti na srečanje zamejske mladine iz Koroske, Benečije,

komite LMS Jesenice, skupaj s Centralnim komitejem LMS 20. in 21. maja. Na tem srečanju bo razen koroske, beneške, tržaške in gorishe mladine, sodelovala tudi mladina iz vseh krajev Gorenjske in Slovenije. Za to prireditve so pripravili tudi dober program.

V soboto, 20. maja, bo v gledališču "Tone Čufar" kulturno-zabavni program, na katerem bodo nastopili pevski zbori, folklor, pevci solisti narodnih pesmi in popevk, tamburaški zbori in zabavni instrumentalni ansambli. Po kulturnem delu programa pa bo od 22.30 ure dalje v Fizikurnem domu na Jesenicah družabni večer za vso sodelujočo mladino.

V nedeljo, 21. maja bo v Planici pričetek športnih tekem v odbojki, šahu in namiznem tenisu. Ob 11. uri pa bo svečana otvoritev srečanja zamejske mladine s prihodom štafete s trompeje ter pozdravni govori. Pri izvedbi kulturnega programa bodo sodelovali: pihalni orkester DPD "Svoboda" z Jesenic, ansambel narodnih plesov DPD "Svoboda" z Jesenic in pevski zbor.

Trsta in Gorice. Srečanje organizira v okviru X. jubilejnega mladinskega festivala Občinski

S seje ObLO Kranj

O stanovanjski graditvi

Pomoč gospodarskih organizacij bo neobhodno potrebna

Kranj, 11. maja - Danes popoldne je bila v prostorih Okrajnega ljudskega odbora Kranj seja Občinskega ljudskega odbora Kranj. Zbora sta na ločenih sejah obravnavala predloge predpisov stanovanjske graditve, predlog odloka o položajih plačah in posebnem dodatku uslužbenec poklicnega gasilskega voda ter predlog o posebnem dodatku za uslužbenke inšpekcijskih služb. Kot posebno točko pa je občinski zbor verificiral mandat novizvoljenega odbornika Jakoba Žena ter izvolil odbornika za okrajni zbor, zbor proizvajalcev, pa je še posebej obravnaval predlog priporočil gospodarskim organizacijam o prispevkih sredstev za objekte družbenega standarda.

Na skupni seji obeh zborov pa so imenovali direktorja Elektrotehnične podjetja Kranj in Mlekarnice Kranj ter razrešili in imenovali šefa Krajevnega urada Preddivor.

to, da se bo lahko izdelal realen dolgoročen načrt reševanja stanovanjske problematike. Nadalje so odborniki sprejeli poziv na vse (Nadaljevanje na 2. str.)

OBRAZI IN POJAVI

Kaj, če bi bili drugačni

Bil je nekeje od daleč, če se glavi. V našem mestu se ni znalo spominjati, kakor sem pozneje po naključju izvedel, tam nekje s pobočja Durmitorja. Někdar ni slišal o kinu, o gledališču, o umetniški besedi; čul je le meketanje ovac in šum viharjev ter videl oblake, ki so se zbirali nad Durmitorjem. Takrat je vedel, da bo nekih. To in nič več... Nekega dne pa mu je nekdo končal.

Njegovo življenje se je pričelo odvijati med gostilno in barakoj zunaj mesta, kjer je stanoval. Vedno bolj je čutil, da ga zapostavljajo povsod, na ulici, v trgovini in gostilni. To ga je bolelo. Njegovi tovariši te boli niso čutili in so se samo smejali, češ ne boj se, imamo nože s seboj. Nekega dne pa je tudi njemu zavrela kri. Sedel je v gostilni in dogodki prejšnjih dni so se ponovili. Pozabil je, da ni več pod Durmitorjem. Udaril je po mizi, potegnil nož in...

Videl sem ga kot obtoženca. Vsi smo se zgrajali nad njegovim dejanjem. Brez kulture je. Toda keje naj bi jo dobil, če smo se ga zavestno izogibali tudi mi in mu privoščili le žalivno besedo. Smo pač taki. Vendar bi bilo treba razmišljati, da bi bili drugačni.

ZMAGA V VERIGI

Delavci tovarne Veriga v Lescah so 15. maja 1935, leta začeli splošno stavko, ker delodajalec niso hoteli ugoditi njihovim upravičenim zahtevam. Stavka je bila zelo enotna. Značilno je bilo, da so v tej stavki aktivno sodelovale tudi delavke in celo žene zaposlenih delavcev. One so držale stražo pred tovarno in podobno. Tovarna je začela obratovati šele po 20 dneh - 5. junija, s popolno zmago delavcev.

KONFERENCA NA MOSTEH

14. maja 1944. leta je bila na Mosteh na Jelovici konferenca komunistov, ki jo je vodil takratni sekretar Pokrajinskega Komiteja Bogdan Osoinik. Čeprav so bile okupatorjeve sile še zelo močne in napadalne, so se komunisti Gorenjske že na tisti konferenci pomenili o uveljavljanju terenskih odborov in o pripravi na normalni in dokončni prevzem oblasti ob izgonu okupatorja. Konferenci so prisostvovali tudi Boris Kraigher, Viktor Avbelj, Janez Hribar in Lidija Sentjura.

SLAVJE V PLETENINI

15. maja 1951 leta so v tovarni Pletenina v Kranju imeli veliko

Pomanjkljivosti pri društvenem delu

(Nadaljevanje s 1. strani)

nji sezoni mladinski turistični festival, kjer se bodo izvršile številne prireditve, ki jih bo pripravila mladina.

Igor Janhar je v svoji razpravi med drugim poudaril, da moramo pri društvenem življenju mladine predvsem gledati na vzgojo mladih. Prav ob tem bi morala biti budna mladinska organizacija. Sedaj pa se dogaja, da gredo ti problemi mimo nje.

Ob koncu plenuma so razrešili dolžnosti sekretarja OK LMS tovariša Igorja Janharja in na njegovo mesto izvolili tovariša Naceta Jurana z Jesenic. Tovariš Janhar je prevzel delo ideološke komisije in urejanje »Vestnika OK LMS«.

M. Z.

O stanovanjski graditvi

(Nadaljevanje s 1. strani)

forume, ki lahko vplivajo na ceno stanovanj, da naj delajo na tem, da poiskajo vse možnosti za čim cenejšo gradnjo. Stremeti je treba po uvajanju novih standardnih elementov, kar lahko v znatni meri poceni gradbene stroške. Obenem so na današnji seji ponovno obravnavali vlogo sledila za stanovanjsko izgradnjo in njegove naloge pri pospeševanju stanovanjske graditve.

Odborniki zbora proizvajalcev so kot posebno točko obravnavali tudi priporočilo gospodarskim organizacijam o prispevkih sredstev za objekte družbenega standarda. Smatrali so, da je predlagana obremenitev zmerna in ne presega materialnih možnosti gospodarskih organizacij, zbrani prispevki pa bi zadostili, da se bo lahko realiziral plan negospodarskih investicij povsod tam, kjer se računa s prispevki podjetij.

MALA ANKETA - MALA ANKETA - MALA ANKETA - MALA ANKETA - MALA ANKETA - MALA ANKETA - MALA ANKETA - MALA ANKETA

Čeprav majhni, zelo pomembni

Gospodarski uspehi, ki smo jih dosegli v preteklem obdobju, so upravičeni zaupanje, ki je bilo dano delavskim svetom s prenosom podjetij v njihovo upravljanje. Splošna ugotovitev je, da so se DS in organi upravljanja močno utrdili, čeprav mnogokrat obstaja vprašanje njihovega načrtnega in aktivnega dela. Povezava med člani DS in ostalimi člani kolektiva je včasih prepuščena večji ali manjši samoiniciativnosti posameznih članov DS. Zgodi se, da se člani DS včasih vse premalo posvetujejo s člani kolektiva o problematiki, ki je na dnevnem redu zasedanja DS. Tako je seveda v večjih kolektivih, kjer sestavlja DS le nekaj ljudi. Drugače je v manjših podjetjih, kjer so vsi zaposleni člani DS. Seveda

svetovnost. Po daljšem tekmovanju med delovnimi skupinami v tovarni so tisti dan proglasili 24 delavcev in delavk za udarnike, dve delavki pa so še posebej odlikovali. Tekmovanje, ki je bilo po vseh tovarnah okraja, je bilo v čast desetletnice ustanovitve OF.

DAN ZMAGE

Dasi je bil Beograd osvobojen že oktobra 1944 leta in so 9. maja 1945. že vkorakale enote NOV v Ljubljano in druga mesta, so se boji z umikajočim sovražnikom še nadaljevali. Močne nemške enote so se bile zbrale zlasti v Savinjski dolini. Šele 15. maja je položila orožje zadnja organizirana sovražna enota ob popolni kapitulaciji. Zato je bil proglašen 15. maja za Dan zmage jugoslovanskih narodov.

Gorenjska ob 20-letnici revolucije

V Ljubljano in Žužemberk

Tako je povedal predsednik Okrajnega odbora za prazno 20-letnice revolucije, tov. Ivan Bertonec, v razgovoru o desedajših pripravah.

Osnednje prireditve, kot že znano, bodo na Poljanah nad Jesenicami 4. julija ter ob dnevu JLA, decembra, v Škofji Loki. Najprej in to 21. in 22. julija pa se bomo tudi z Gorenjske v čimvečjem številu udeležili osrednjih republiških svečanosti v Ljubljani in v Žužemberku.

Okrajni odbor za organizacijo letošnjih jubilejnih proslav je razpisal tudi nagrade za najboljše izdelane topografije dogodkov iz NOB v posameznih krajih, kar letos vsi občinski odbori ZB zbirajo in pripravljajo. Posebna komisija je že izdelala prvo osnovo za Zbornik 1941. Prav tako je v zasnovi Dobravška kronika. To bo kronika, zasnovana na spominih preživelih borcev in aktivistov z Dobrave pri Kropi ne le iz časa NOB, marveč tudi iz revolucionarnega gibanja, ki je tam

TEDEN SLOVENSKEGA FILMA

Kamnik - Od 1. do 13. maja bo v Kamniku Teden slovenskega filma. Skušali bodo prikazati vso našo filmsko ustvarjalnost. Predstave bodo vsak dan ob 17.15 uri. Dnevno bodo predvajali po dva filma, enega kratkometražnega in enega celovečernega. Da si bo filme ogledalo čim večje število ljudi, je za vstop predvidena enotna cena, 20 dinarjev.

PREŠERNOV PEVSKI ZBOR V PODBREZJU

Prešernov pevski zbor iz Kranja ima v svojem programu tudi večje število nastopov izven Kranja. S koncertom narodne, umetne, delovne in partizanske pesmi bodo nastopili tudi v Podbrezju, in sicer v nedeljo, 14. maja ob 15. uri. Spored skladb jugoslovanskih in reuskih avtorjev ter črnih duhovnih pesmi bodo izvajali moški, ženski in mešani pevski zbor, ki bo nastopil v novo našudiranem programu.

HOHNSTEINERJEVO LUTKOVNO GLEDALIŠČE TUDI NA JESENICAH

Po gostovanju v Kranju se je lutkovno gledališče »Hohnsteiner Puppentheater« predstavilo tudi jeseniškim ljubiteljem lutkovnega gledališča. Eden najboljših lutkovnih odrov na svetu je prikazal jeseniščanom »BAJKO O ČAROSTRELČU«. Omenjeno gostovanje je med vsemi, posebno pa med ljubitelji, ki se ukvarjajo z lutkovno umetnostjo, vzbudilo veliko zanimanje.

V tovarni »OVEN« v Kranju so nam povedali, da so v DS prav vsi zaposleni. Teh je bilo še pred nekaj meseci 30, v zadnjem času pa se je to število nekoliko povečalo. Člani DS se sestajajo približno na dva meseca, izvoljeni UO pa enkrat tedensko ali na 10 dni. Delavci so sprosti seznanjeni z vsemi sklepi UO in lahko dajejo svoje pripombe.

Imajo taka podjetja svoje posebnosti in težave. Delavci morajo opravljati tudi po več del, specializacija je le redkokdaj možna, nimajo poskrbljeno tako kot druge za letni dopust, nobenega pravega družabnega življenja ni itd. Pogledimo torej danes v nekatera manjša podjetja, da vidimo, kako rešujejo problematiko v svojih kolektivih.

Ljudje in dogodki

Upor v Angoli - portugalski kolonijci v jugovzhodni Afriki - se iz dneva v dan stopnjuje. Skopa poročila, ki prihajajo iz te dežele, govorijo o vedno ostrejši akciji domačinov proti kolonialističnim zavojalcem. Cenijo, da v severnih delih Angole deluje preko 25.000 upornikov, ki jih vodi »Unija ljudstva Angole«.

Kljub novim in novim okrepitvam, ki jih portugalske oblasti pošiljajo v to svojo afriško kolonijo in kljub nečloveškemu terorju, ki ga izvajajo pretežno nad neoboroženim prebivalstvom, upora ne morejo zaustaviti. Portugalske čete so do sedaj po podatkih nekaterih agencij in izjavah nekaterih uporniških voditeljev, zverinsko pobile že okrog 25.000 Angolec. Sprito tako sfišnega terorja beži ljudstvo v džunglo, kjer se skriva pred kolonizatorji. Prav tako je preko 60.000 ljudi pri-

bežalo v južne pokrajine Konga, da bi se izognilo represalijam portugalskih vojaških enot. Portugalsci so v zadnjih bojih izravnavali z zemljo več angolskih vasi, še večje operacije pa pričakujejo v bližnji prihodnosti, ko bo prenehala deževje v severnih pokrajinah Angole.

Ni še dolgo tega, ko so se predstavniki libonskega režima norčevali iz Belgicev, čes da so po neumnosti izpustili iz rok Konga in so hkrati zapirali, da tega oni v Angoli in drugih svojih čezmorskih ozemljih nikdar ne bodo storili. Tedaj so bili prepričani, da so njihova »posvetila« v Afriki imuna pred osvobodilnim gibanjem, ki se vse bolj širi po afriški celini. Sedanja dogodka v Angoli vse bolj demantirajo to njihovo optimistično napovedovanje.

Hkrati s tem pa prav ti dogodki vse bolj zaostrojujejo notranjo krizo tudi na Portugalskem.

Pred kratkim je v portugalski vladi prišlo do občutnih sprememb, ki najbolj zgovorno dokazujejo krizo, v kateri se je znašel portugalski režim prav zaradi dogodkov v Angoli. Portugalski diktator Antonio Salazar, ki je že 33 let na oblasti, je v novi vladi prevzel tudi obrambno ministrstvo. Nezadovoljstvo, ki je prišlo do viška v Angoli ni omejeno samo na to kolonijo, marveč se vse bolj širi tudi v matični deželi. To pa je sprito gospodarskega sistema, ki ga Salazar dosledno uveljavlja že vsa leta svoje diktature, tudi povsem razumljivo. Čeprav je portugalska valuta ena najmočnejših, je v povprečju to vendar ena najrevnejših držav v zahodni Evropi z najnižjim dohodkom na glavo prebivalca. Vse večje razlike, ki nastajajo na eni strani med peščico ljudi, ki priglajba vse večji delež narodnega dohodka in na drugi strani med množice obubožanih

delavcev in kmetov, pa »združila« salazarjev režim na kaj originalen način. Vse to odvisno delovno silo, predvsem kmečko prebivalstvo, izseljuje v kolonije, samo, da bi se jih rešil v matični deželi. S tem pa - to so pokazali tudi dogodki v Angoli - si v teh kolonijah ustvarja novega nasprotnika v osebi lastnih priseljencev. Tako je Angola morda izjemna kolonija, kjer se interesi dela belega prebivalstva skladajo z interesi afriškega prebivalstva, ki vidi skupnega sovražnika v Salazarjevem diktatorskem režimu.

Kakorkoli bodo portugalski kolonialisti iz vojaške sile skušali zadušiti upor v Angoli in kakorkoli bodo skušali morda s določenimi koncesijami zavreti revolucionarni polet domačega ljudstva, vendar je še sedaj jasno, da se Angola ne bo nikdar več zadovoljila z ničemer drugim kot s popolno neodvisnostjo.

TE DNI PO SVETU

OBISK ALEKSANDRA RANKOVIČA V GRČLI KONČAN

V četrtek, 11. maja, je podpredsednik Zveznega izvršnega sveta Aleksander Rankovič s soprogo prispel v domovino z uradnega obiska v Grčiji. Med kratkim postankom na poti domov, je Aleksander Rankovič v Djevojčiji izjavil novinarjem, da je bil njegov obisk v Grčiji koristen in da je s predstavnikami grške vlade razpravjal o nekaterih vprašanih mednarodnih odnosih kot tudi o vprašanih s področja odnosov med obema državama.

VČERAJ ZACETEK KONFERENCE O LAOSU

Včeraj se je začela v Zenevi konferenca 14 držav o Laosu. Zahodne države so bile pred tem objavile, da bodo sodelovale na konferenci s pogojem, da bodo prej prekinjeni boji na laoskih bojiščih. Predstavniki britanskega ministrstva je še dejal, da je poročilo o prenehanju bojev poslalo komisija za opustitev sovražnosti, katere predstavniki so stopili v stik z bojnočima se stranema. V poročilu je rečeno, da so bile sovražnosti splošno ustavljene.

OBISK SEKOU TOUREJA V ZAR

Razgovori med predsednikom Sekoujem Tourejem in predsednikom Mosserjem, ki trajajo že dva dni v Kairu, so se nanašali na celo vrsto perečih mednarodnih problemih. Oba predsednika sta se razgovarjala tudi o nadaljnjih korakih za krepitev sodelovanja in odnosov med Gvinejo in ZAR.

OKINAVA PROTI AMERISKIM RAKETAM

Agencija Kjodo poroča, da so parlamentni voditelji Okinave, ki so na obisku na Japonskem, zahtevali od vladajoče Liberalno-demokratske stranke, naj podpre zakonodajno skupščino Okinave v boju proti ustanavljanju ameriških oporišč za jedrske rakete na tem otoku.

ZAHODNA SAMOA POSTANE NEODVISNA

Prebivalci zahodne Samoe, očitno pod skrbništvom OZN in upravo Nove Zelandije, so se na plebiscitu izrekli za neodvisnost. Plebiscit je bil nadzorstvom OZN. Dežela bo postala neodvisna 1. januarja prihodnje leto.

V Tednu Rdečega križa

Priznanje zaslužnim

KRANJ, 12. maja - Kakor poročajo iz vseh občinskih središč, se organizacije Rdečega križa marljivo pripravljajo za dostojno počastitev tedna RK, ki je od 7. do 14. maja. Ob tej priložnosti pripravljajo občinski odbori razne proslave, akademije in podobne prireditve, na katerih nastopajo zlasti pionirji, člani Podmladka RK. Ob tej priložnosti na svečan način izročajo odlikovanja in diplome najzaslužnejšim posameznikom in organizacijam pri letošnji krvodajalski akciji.

Prvi so to svečanost organizirali v Radovljici, kjer je bila že v ponedeljek uspešna akademija. Predsednik odbora RK, Jože Piber, je izročil 11 odlikovanj posameznikom. Med gosti je akademiji prisostvoval tudi sekretar občinskega komiteja ZK, Albin Jensterle. Na Bledu se pripravljajo na podobno proslavo, ki bo jutri, 13. maja popoldne v kinodvorani. V delo so predvidene svečane akademije in podelitev odlikovanj in diplom v Kranju in v Bohinju. Prav tako se pripravljajo na podobno počastitev Tedna RK v Škofji Loki, v Trzinu in na Jesenicah.

-l.c.

PROSLAVA DNEVA RK

RADOVLJICA - V ponedeljek, 8. maja, je bila v kino dvorani v Radovljici, čeprav žal ob maloštevilni udeležbi, uspešna proslava Dneva RK.

Po uvodnih besedah predsednika, tovariša Jožeta Piberja, je predaval prof. Staniko Lapuh o delu RKS v času NOB. Sledile so recitacije učencev osmletke Radovljice, dalje sprejem članov podmladka RK v redne člane RK ter odlikovanja najzaslužnejših krvodajalcev.

Predvajali so dva zelo poučna filma o prometnih nesrečah. Prireditve je zaključil združen orkester Glasbene šole Lesce - Radovljica in Svobode iz Lesce pod vodstvom tov. Franja Zorka.

se najrazličnejših popravil na električnih napravah, gospodinjstskih električnih aparatih, radijskih sprejemnikih itd.

Ko smo se pozanimali, kako imajo pri njih urejen sistem delavskega upravljanja, smo izvedeli, da so tu vsi člani delovnega kolektiva, teh je 20, člani DS. To se pravi, kadar zaseda DS, je to sestanek vsega kolektiva. Sestanke kolektiva imajo redno vsak mesec, v najhujši sezoni pa vsake dva meseca, medtem ko se UO sestaja redno na vsake tri tedne. V zadnjem času redno razpravljajo vedno o istih problemih, to je o pretečnih prostorih podjetja o tem, da bodo dobili nove prostore, so se z občinskim ljudskim odborom Bled že razgovarjali, vendar doslej kljub obljubam ne bil noben razgovor ugoden.

Tudi v OBTNEM KOVIN-SKEM PODJETJU v Škofji Loki so vsi zaposleni člani DS. Vseh de-

lavcev je 28, razen tega pa imajo še 11 vajencev. Kadar pridejo skupaj, in to je pogosto pretresajo vso problematiko v podjetju. Nabava materiala, ki jim povzroča največ težko, je stalno na dnevnem redu. Tudi delovnih prostorov jim primanjkuje, niso dobili potrebnih sredstev itd. O vsem tem in še o nekaterih drugih drobniših in večjih stvareh, ki zadevajo podjetje, razpravljajo petčlanski UO in DS, to je celotni kolektiv.

Veliki so problemi majhnih kolektivov. Čeprav prav majhni, so nam zelo potrebni. Bodisi pri izdelovanju drobnih potrebščin ali pri opravljanju malih vsakodnevnih uslug. V vsem dopolnjujejo velike tovarne in izboljšujejo našo življenjsko raven.

M. F.

ZA NEMOTEN PROMET

Kamnik - Asfaltno cestišče skozi mesto so pred kratkim popravili in zakrpali, zdaj pa so prvič temeljito označili prehode za pešce in parkirne prostore na trgu. Za prostor je čedalje večja stiska, promet skozi mesto pa tako narasta, da bo potrebna večja disciplina v cestnem prometu.

KRITIZIRAMO "Zasedeno"

KRANJ - Da je v Kranju že dlje časa velik problem družbene prehrane, predvsem zaradi pomanjkanja prostorov, je vsem pomembno in smo o tem tudi v našem listu že pisali.

Zalosten pa je prizor, ki se pred Ljudsko kuhinjo v Kranju ob 14. uri, ko je konec dela, ponavljajo z dneva v dan. Tudi sam sem na kosilu in se mi je ondan pripetilo tole:

Pri mizi sva nekaj pred 14. uro sedela dva, kmalu pa je priselila še neka ženska in brž rezervirala še četrti stol. Ko so delavci prišli iz tovarni, je seveda vsak pohitel, da bi dobil prostor. Stol, ki je bil prazen pri naši mizi, je vsakega zamikal.

»Oprostite, ali je prosto?«
»Ne, zasedeno...«
In spet: »Oprostite, je sedel prosto?«

»Zasedeno...«

Zunaj pa je čakala cela vrsta ljudi, zanesljivo jih je bilo okoli 15. Ko sva s prijateljem pojedla in odšla, je omenjena ženska, ne da bi sama jedla, še kar naprej odvrčala ljudi s preprostim odgovorom: »Zasedeno...«

Skoda, da se že ob tako temnih prostorih nekaterih kranjskih obratov družbene prehrane najdejo taki ljudje.

M. F.

Radovlijske zdrahe

Zmeraj samo o tistem Bledu in Bohinju. Tudi pri nas je lepo. Samo pridite, pogledite, napišite kaj tudi iz našega kraja!

Tako je dejala postavna žena v avtobusu. Spoznali smo se kot potniki. Zamerila je novinarjem, češ da je tudi v Radovljici veliko stvari, ki so vredne besede. Čeprav sem ji povedal, da pravkar prihajam v Radovljico, da bi od tam kaj napisal, je kar naprej trdila, da tja nihče ne pride, da jih

Prihitela je prodajalka.

Iskal sem opravičilo za vstop, za buljenje v lesene police in skatle. Pogled je v zadregi obstal na igračkah.

»Koliko stane taka ura?«

»Sto petdeset dinarjev.«

Kupil sem dve in se poslovil, kajti prodajalka me je opazovala s sumljivo pozornostjo.

Zatem smo si ogledali eno tako prodajalno, in sicer poslovalnico 2 trgovine Slovenka na oz-

zabit, da je tu na razpolago otrokom objekt milijonske vrednosti za sproščene igre in kavbojske podvige. Kot so povedali in smo se tudi sami prepričali, tam ni nobenih vrat, vsakdo lahko pride in si po mili volji ogleda vse naprave. Paznika ali upravnika sploh ni, ni osebe, ki bi smela karkoli reči obiskovalcem, razgrajajem in razbijalcem tega objekta. Stanovanje, ki je tam bilo narejeno za upravnika, je zasedeno zaradi sta-

lijske občine in beseda je bila o sedanjem »prihodu Blejcev in Bohinjcev« v Radovljico.

»Davki bodo potem še večji,« je otožno ugotavljal prvi.

»Ti pa zmeraj o tistih davkih,« ga je prekinil drugi. Pravili so, da so na Bledu bili proti, da pa so se sedaj sprijaznili s tem, da so v Bohinju nespametni, ko so šli na to, da se priključijo k Radovljici.

Eden izmed treh pa je zatem napravil dokaj zanimiv zaključek: »Veste, kaj bom pa jaz povedal. Mi v občini ne bomo zgubili, ne dobili s tem. Dobili pa bodo gostilničarji in trgovci, ko bo sem hodilo več ljudi. Samo oni bodo imeli nekaj od tega,« je vztrajal možak pri svoji trditvi tudi potem, ko ga je eden skušal prepričati, da bodo skoro vse stvari, kot doslej, ljudje opravljali v teh krajih in da ne bodo hodili v Radovljico za vsako malenkost.

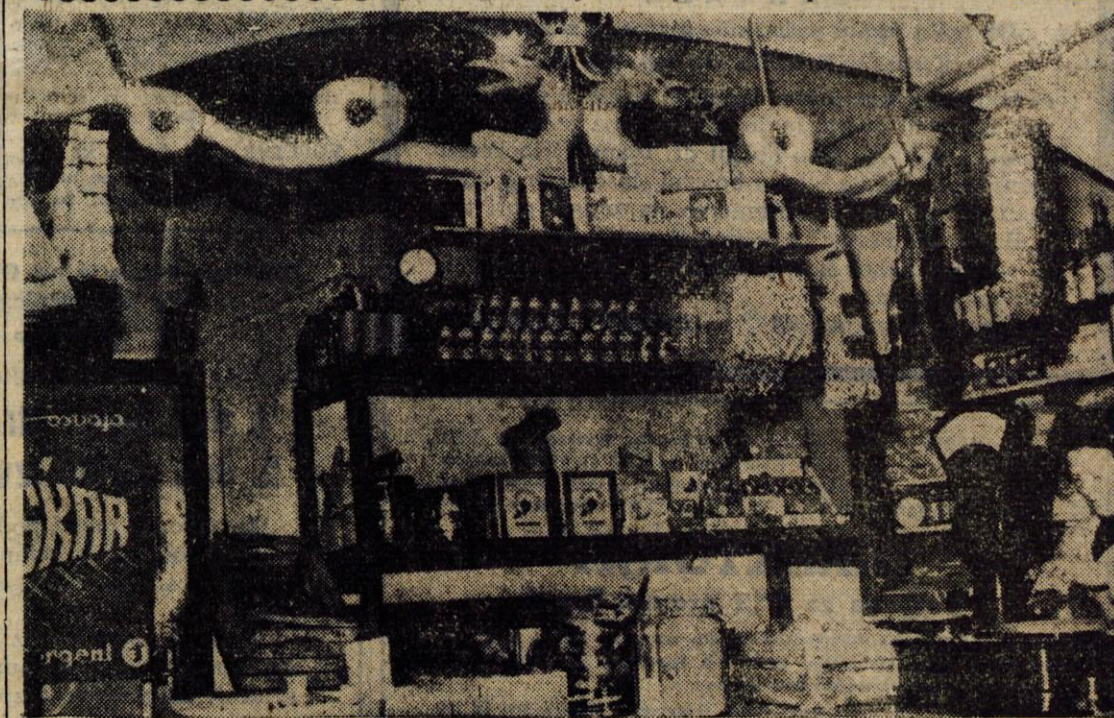
Sprehod do Almirne in nazaj je bil ravno prav do odhoda avtobusa in za premislek o vseh vtisih in zdrahah, nabranih sem ter tja po Radovljici.

K. Makuc

Gospodarske vesti

Nova opekarna v Brkinih. V kraju Obrov v Brkinih, ki je oddaljen 12 km od Kozine, bo začela še ta mesec poskusno obratovati ena izmed najmodernejših opekarn v Sloveniji. Nova tovarna bo zelo mehanizirana, saj bo v njej zaposlenih le 80 delavcev, letno pa bodo lahko izdelali okoli 10 milijonov kakovostnih opečnih izdelkov. S svoje zmogljivosti bo pekarna zalagala celotno kopersko območje.

Avtomobilska cesta Palmanova-Gorica-Ljubljana. V razgovorih, ki jih je imela Trgovinska zbornica za LRS pred kratkim s predstavniki Zbornice za trgovino, industrijo in kmetijstvo iz Gorice, je bilo obravnavano tudi vprašanje gradnje avtomobilske ceste Palmanova - Gorica - Ljubljana. Pri tem vprašanju se je pokazala neposredna zainteresiranost obeh strani, zato sta zbornici sklenili, da bosta seznanili pristojne gospodarske in politične organizacije s problemom te ceste predvsem glede na gospodarski pomen tega vprašanja.

Ta trgovski lokal v rojstni hiši A. T. Linhartova morda celo pretrpano, primitivno ponazarje razmere nekdanjih časov

Ob letošnjih mladinskih delovnih akcijah Z Goreniske okoli 2000 brigadirjev

Ze od 1. aprila letos spet pojejo krampi in lopate, orlejo buldožerji na 38 kilometrov dolgem odseku od Grdelice do Skopja na avtomobilski cesti »Bratstva in enotnosti«, ki jo gradijo mladinske delovne brigade. 1. april je bil tudi začetek vseh delovnih akcij, zveznih, lokalnih in občasnih.

Tudi letos bo mladina kranjskega okraja sodelovala na zvezni mladinski delovni akciji pri gradnji avtomobilske ceste s tremi brigadami, v katerih bo 360 gorenjskih brigadirjev in brigadirke. Prva bo odšla na gradilišče avtomobilske ceste 8. junija XV. gorenjska MDB »Rezka Dragar«, ki jo bodo v celoti sestavljali dijaki Tehniške srednje tekstilne šole iz Kranja. Druga bo prav tako srednješolska, in sicer XVI. gorenjska MDB »Lojze Kebe«. Sestavljali pa jo bodo srednješolci iz Škofje Loke in z Jesenic. Na delovnišče avtomobilske ceste pa bo odšla 1. avgusta. Tretja letošnja mladinska delovna brigada pa bo XVII. gorenjska MDB »Cankarjev bataljon«. Brigada bo kadrovska in jo bodo sestavljali mladinski delavci osnovnih organizacij iz tovarn in vasi.

Kot nam je povedal predsednik Komisije za MDB pri OK LMS v Kranju, tovariš MILOVAN ČIKIČ, bodo tudi letos v našem okraju organizirali vrsto lokalnih in občasnih mladinskih delovnih akcij. V Kranju bo 8 mladinskih delovnih brigad v juliju in avgustu nadaljevalo z gradnjo centralnega športnega stadiona. V juliju bodo najprej delale 4 brigade, in sicer iz Maribora, Celja, Ljubljane in Kranja, v avgustu pa bodo delale prav tako 4 brigade, in sicer iz Maribora in Celja po ena, medtem ko bosta iz Kranja dve. Vsaka brigada bo imela 51 brigadirjev in brigadirke.

V Trzinu nameravajo organizirati samostojno brigado v juliju in avgustu, ki bo delala pri gradnji športnih igrišč v Križah. Na Jesenicah, v Škofji Loki in v Radovljici pa bodo organizirali občasne mladinske delovne akcije, in sicer največ pri gradnji športnih igrišč in nekaterih komunalnih objektov. Računajo, da bo letos v kranjskem okraju sodelovalo na zvezni, lokalnih in občasnih delovnih akcijah okoli 2000 brigadirjev in brigadirke.

Razen tega bosta med poletnimi počitnicami sodelovali pri urejanju struge Savinje v Celju dve

MILOVAN ČIKIČ

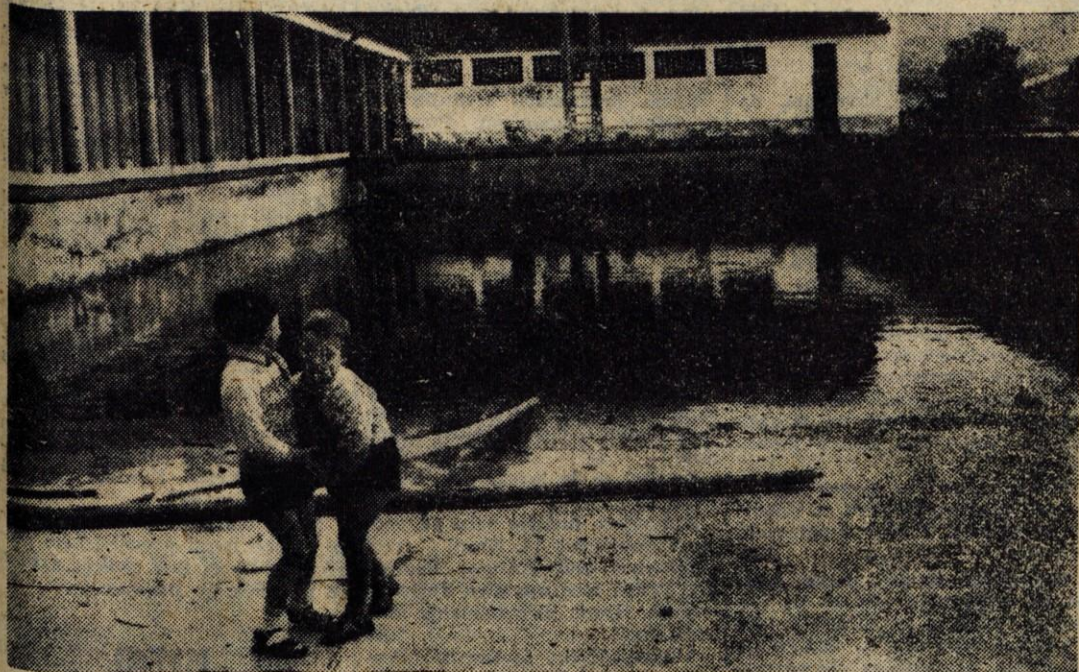
srednješolski kranjski brigadi, skupaj okoli 100 brigadirjev in brigadirke.

Novost pri letošnjih lokalnih akcijah je, da bodo prav tako kot na zvezni, uvedli način samopripravljanja v brigadah, saj je to prva oblika pridobivanja samostojnosti mladih.

Kot vsako leto bo letos notranje življenje v brigadah še boljše organizirano. Vsak mladinec se bo lahko naučil voziti moped, motor ali celo avtomobil. Razen tega bodo organizirani še drugi tečajji s področja ljudske tehnike. Spet se bodo zvrstila številna poljudnoznanstvena predavanja ter predavanja iz našega notranja in zunanega političnega življenja. Preskrbljeno pa bo tudi za razvedrilo. Brigadirji in brigadirke si bodo lahko pripravili taborne ognje in ob njih kulturne programe in podobno. Organizirali pa bodo tudi izlete v znane partizanske kraje na Gorenjskem.

Za ureditev naselja pri kranjski lokalni akciji za gradnjo centralnega športnega stadiona, so tudi že postavili pripravljalni odbor, ki bo do začetka akcije pripravil vse potrebno.

M. Zivković

Kopalnice, ki je bilo ob otvoritvi 1933. leta v ponos Radovljici je danes slabo spričevalo gospodarstva z narodno imovino

zaposlavljam, in da če kdaj pridemo, gledamo vse skozi črna očala za bodece.

Morda bo ta žena še bolj razočarana ob tem prispevku. Dosti lepega res ni bilo videti ondan v Radovljici. Morda zato, ker so se vsilile v ospredje neke neprijetnosti, ker nismo imeli srečno roko, ker bolj ostane v spominu to, kar ni všeč.

Kar hočete

Srednjeveški trg je bil tisto jutro dokaj pust in prazen. Samo kdaj pa kdaj je kdo prišel iz graščine, izpred lekarne se je odpravil vozniš z osebnim avtom in pred Lectarjem sta kramljala dva možaka. In vendar je to glavni trg, središče Radovljice. Povsod drugje: v Kranju, v Loki, Trzinu pa celo v Železnikih, v Kropi in drugod so ti trgi nekdanjih fevdalcev tudi danes ohranili več življenja kot prav v Radovljici. Tu so ostale samo puste hiše brez življenja.

Se zdije otožni. Nova Radovljica se zdije otožna. Se ljudje ne razširja okrog Grajskega dvorca in se nezadržno pomika proti Lescam in proti Olčevemu hribu.

Kislo vreme in veter z Zelenice ni dal postopati. A pri Kunstelj ni dal postopati. Je nu, najbolj prijaznem gostiču, je bilo zaprto. Na vratih je bil listek: Z odlokom ... Nekateri pa so pravi, da ne gre samo za preurejanje in predsezonsko čiščenje lokala, marveč zato, da tam menda »ne pridejo skozi z davki«, da niso več navdušeni za gostitko. Skoda, da nismo našli nekoga, ki bi več povedal o tem. Čudne stvari v turističnem kraju!

Zelja po zatišju in toploti nas je nehote zvabila v najbližji lokal - v trgovino na tamkajšnji Gorenjski cesti. Presenečenje! Kot bi se znašli v trgovini samotne gorske vasi: v majhnem temnem prostoru so bili na izbiro leseni akafi in grablje, češnje, klobase, nogavice, otroške igračke, sir ... Kar hočete sploh!

kem prehodu Linhartovega trga. Iznenadenje je bilo toliko večje: razno pecivo, mesnine, testenine in solata, ves ta nered je dopolnjeval še močno zaprašen okras s kačami in z veliko krono pod stropom.

Take trgovine s »kar hočete« so razumljive in potrebne na vasi. Toda Radovljica je že daleč naprej od tega. To je turistično in upravno središče. Take trgovine bi morale že zdavnaj odstopiti mesto specializiranim trgovinam. Prvi tak korak je brez dvoma Zelenica, ki ima v novih prostorih sodobno urejene prodajalne. Toda v vsej Radovljici ni posebne zelenjavne trgovine. Prav tako primanjkuje drugih specializiranih trgovin, ki bi lahko nudile potrošnikom večjo izbiro blaga. Vsaka trgovina se zmeraj drži vse od solate do češenj, od tekstila do poljskega orodja.

Che sera, sera ...

Proti Obli gorici je šla razigrana skupina šolske mladine. Ustavili so se pred kopalščem. Tudi druge skupine so že bile tam. Na travniku so dekleta igrala odbojko. Jutri, kot so povedale, bodo šle na tekmovalstvo na Bled in morajo trenirati.

Se bolj živahno je bilo na bližnjem kopalšču. Glavno besedo pa so tu imeli otroci prvih razredov. Na tla so postavili šolske torbice in celo s pastoto namazane kose kruha, kajti igra po bazenu, skrivanje po kabinah, je verjetno bolj mikavno kot igranje, ki jih imajo v Radovljici. Debele zelene plasti alg na stojci vodi v dnu bazena so hudo zadržale v nos. ... Dva mlada fanta sta tam premetavala deske in železje, kar so morda drugi, močnejši otroci prej iztrgali iz ograj ali kjerkoli.

Čudovit prizor! Če se Društvo prijateljev mladine v Radovljici upravičeno pritožuje zaradi pomanjkanja varstvenih in drugih ustanov, pa nikakor ne smemo po-

novanjske stiske in kopalščice - che sera, sera ...

Obiščite Radovljico, vabimo vas!

Na to geslo se je skliceval mladi Zagrebčan, ko je pri točilni mizi v Grajskem dvoru prošil za prenočišče. Toda prenočišča ni bilo. Vse je zasedeno, so mu povedali. Razočaran se je vrnil k mizi, naročil vročo limonado in se znova zatopil v živobarnvo sliko neke revije.

Pozanimali smo se, kako je s to stvarjo.

Grajski dvor je sicer glavni turistični objekt v Radovljici. Toda tam niti polovica stavbe ni namenjena za turistične namene. Vsega imajo 39 postelj. Tam je pošta in drugi prostori, celo 8 družin. Celotno drugo nadstropje je zasedeno s privatnimi stanovanji. Kdaj se bodo lahko izselili, tega nihče ne ve.

Toda tega Zagrebčana je bolelo še nekaj drugega: današnja »skrb« za graščino, za cerkev in druge kulturne in zgodovinske spomenike kraja. Morda študira umetnostno zgodovino ali kdo ve kaj. Na veliki beležnici je imel označeno gotično cerkev v Radovljici in baročno stavbo graščine na Glavnem trgu. Toda, hudo mu je bilo, ko je ob vhodu v graščino dobil kupe posteljnih vložkov, žimnic in drugo ropotijo. Bolelo ga je, da je pod lepimi oboki ob omenjeni cerkvi skledišče drv.

Ko smo kramljali o tem, sem se spomnil še dogodka, kako sem pred kratkim tiščal robec na nos ob hudem smradu, ki se je širil ob cesti proti železniški postaji. A to je v samem mestu.

Pri Augustinu

Pri Augustinu se je zaključil obisk. V tem gostišču se lahko mirno kramlja, ker gostov navadno ni veliko.

Morda so bili z Dobrave, iz Kroke, morda iz Begunj ali iz Lesc. Bili so vsekakor iz radov-

Ob rekonstrukciji jeseniške Zelezarne

Leta 1961 milijon ton - Leta 1971 več kot dva milijona ton

Celotna rekonstrukcija Zelezarne bo izvršena v prihodnjih desetih letih

Zgodovina železarstva na Gorenjskem, zlasti pa v zgorajnavseh dolini in Bohinju, se lahko sledi nazaj v pradedno dobo. O jeklu iz rimske provinc - Noric - kamor je spadala tudi Gorenjska, govori še rimski pisec Ovid. Eden najstarejših zgodovinskih dokumentov, ki govorijo o močno razviti železarski dejavnosti v jeseniškem kraju je svobodniško pismo grofov Ortenburških iz leta 1381. Iz te listine je tudi razvidno, da je že pred tem letom razen že razvitega rudarjenja in plavžarstva na Planici pod Golico stala na Jesenicah ob izlivu Ukove v Savo kovačnica, ki je v toplinskih pečeh pridobljeno železo predelovala v železarske proizvode.

Proizvodnja železa in jekla na samih Jesenicah pa se prične šele leta 1358, ko so se tedanjim lastniki peč na Planici preselili na Jesenice. Od tedaj naprej so fužinarski obrati na Jesenicah pogosto menjali gospodarje. Zadnji privatniki kot lastniki jeseniških fužin so bili potomci Ruarda in na Javorniku baroni Zoisi. Leta 1869 je bila ustanovljena Kranjska industrijska družba, ki je do leta 1873 kupila vse posamezne fužine, razen Kroke. Tako se je vsa železarska dejavnost skoncentrirala v enem samem podjetju.

S tem se je torej začel razvoj jeseniške železarne, ki je bil v letu let pogosto ogrožen. Posebno je bila železarna prizadeta v zadnjem 20. stoletju, ko se je pri-

zarna brez prave gospodarske osnove. Delno se je stanje izboljšalo šele po rekonstrukciji za časa stare Jugoslavije, ko je jeseniška železarna predstavljala 56,5 odstotkov jugoslovanske proizvodnje jekla.

Razvoj železarne na Jesenicah nas tudi v preteklem pojavnem obdobju ne more v celoti zadovoljiti. Ze pri izdelavi prvega petletnega plana jugoslovanske železarske industrije je bila sicer dogovorjena specializacija oziroma premik v kvalitetnejše asortimane. V tem smislu je bila železarna tudi delno rekonstruirana, vendar je danes kljub temu ena izmed najbolj dotrajanih železarn v Jugoslaviji. Osnovna sredstva so znašala konec leta 1960 po nabavni vrednosti 35,5 milijard dinarjev, a dejanska vrednost pa je le nekaj nad 17 milijonov dinarjev.

Navedene okoliščine so terjale, da je železarna začela z rekonstrukcijo, ki jo bodo opravili po-

stopoma v desetih letih, tako da ne bo nastalo nikdar zmanjšanje proizvodnje posameznih artiklov.

V letu 1959 je znašala svetovna proizvodnja jekla 320.000 ton, v Jugoslaviji 1300 t in v Zelezarni Jesenice 300 ton. V letu 1965 bo svetovna proizvodnja jekla pol milijona ton, jugoslovanska 2.300 ton in jeseniška 420 ton. V tem obdobju se bodo namreč že pokazali prvi rezultati rekonstrukcije. Po letu 1971, ko bo rekonstrukcija jeseniške Zelezarne končana oziroma v zadnji fazi, bo svetovna proizvodnja jekla 630.000 ton, jugoslovanska 3.800 ton in proizvodnja prenovljene jeseniške Zelezarne 475 ton. V jugoslovanskem merilu bi torej proizvodnja jekla Zelezarne Jesenice predstavljala leta 1965 18,3 odstotka, a v letu 1971 pa le še 12,5 odstotka. To kaže, da se Zelezarna glede na neugodno lego surovin ne more razviti v proizvodno enoto za masovna jekla, temveč je treba iskati rešitve v proizvodnji kvalitetnih izdelkov in v višji stopnji predelave. V tem smislu je izdelan tudi program rekonstrukcije Zelezarne.

Skupna količinska proizvodnja Zelezarne Jesenice je znašala v letu 1960 milijon ton. Ta se bo povečala v letu 1965 na 1.708 tisoč ton, a v letu 1971 na 2.142 tisoč ton ali za 114 odstotkov v primerjavi s preteklim letom. Predvsem pa moramo opozoriti, da je

pri rekonstrukciji vežen premik v kvalitetno proizvodnjo. Težišče premika v kvaliteto leži pri vlečenem, brušenem in luščenem jeklu, pri kvalitetni vlečni žici, pri tanki pločevini v smeri elektropločevine, a pri hladnih valjanih trakovih v smeri trakov z orientiranimi kristali in trakov iz specialnih jekel. Izmed nekaterih najvažnejših proizvodov Zelezarne se bo najbolj povečala proizvodnja trafa pločevine, patentirane žice, bele pločevine, vlečnega in brušenega jekla ter surovega jekla EL. Po rekonstrukcijskem programu Zelezarne bo ta kljub povečani proizvodnji v letu 1971 zaposlovala še nekaj manj delavcev kakor pa danes.

V obratu toplotne bodo modernizirali visoke peči, v jekladni pa postavljena nova elektro peč in rekonstruirani več starih, v li-varnah in šamotarnah pa se bodo izvršile manjše zamenjave dotrajanih naprav. Za navedeno modernizacijo toplotnice je potrebnih 4.436 milijonov dinarjev. V obratu tople valjarne bo težišče rekonstrukcije ležalo zlasti v popolnoma dotrajanih profilnih valjarnah, ki so še vse iz prejšnjega stoletja in večinoma še na vodni pogon. Za realizacijo postavljanih nalog bo treba vložiti 15.112 milijonov dinarjev.

V predelovalnih obratih bodo modernizirali naprave za predelavo tople valjanih proizvodov in

vlečne žice. Za to rekonstrukcijo je predvidenih 6.207 milijonov dinarjev. Za strojno energetske naprave je za modernizacijo potrebnih 7.947 milijonov dinarjev in za splošne objekte 1.126 milijonov dinarjev. Celotna rekonstrukcija jeseniške Zelezarne bo torej stala 34.823 milijonov dinarjev, oziroma 38.326 milijonov dinarjev, kar povečana proizvodnja zahteva tudi delno povznanje obratnih sredstev.

Po rekonstrukciji leta 1971 se bo realizacija dvignila od 32,6 milijard dinarjev v letu 1960 na 61,7 milijard dinarjev, narodni dohodek pa od 13,5 milijard dinarjev v letu 1960 na 32,2 milijardi v letu 1971. Vsak vloženi dinar v osnovna sredstva bo po sedanjih instrumentih v letu 1971 dal 0,76 dinarjev povečane realizacije in 0,13 dinarjev povečane čistega dohodka. Ti pokazatelji kažejo na dovolj dobro rentabilnost predlagane rekonstrukcije. Pri prvih železarnah se računa, da da vloženi dinar 0,3 do 0,5 dinarjev letne povečane realizacije.

Finansiranje predlaganih rekonstrukcij v dobi 10 let bo mogoče izvršiti v okviru podjetja z delnim koriščenjem lokalnih fondov (vodni sklad, investicijski fond komune in podobno), s srednjoročnimi krediti inozemskih dobaviteljev ter s premostitvenimi krediti Investicijske banke v dobi 1962-65.

MALI OGLASI

P R O D A M

MELBROSIN - preparat cvetlične prahu in matičnega mlečka (GELEE ROYALE), garantirano znanstveno stabiliziran proizvod MELBRO - COOP (Zavod za čebelarstvo - Kalnik) dobite v vseh lekarnah. Lekarne, ki preparata še nimajo, naj ga nabavijo pri »Kemofarmaciji« 1215

Nujno in poceni prodam motor »Galeb«, s prevoznimi 7.600 km. Naslov v oglasnem oddelku 1850

Prodajam osebni avto v zelo dobrem stanju. Ogled v soboto od 13. do 15. ure in v nedeljo od 13. do 15. ure na Jelenovem dvorišču v Kranju 1853

Prodajam puhalnik za seno in voz zapravljen. Močnik Anton, Bukovica 20, Vodice 1872

Prodajam 4 m² apna, gašenega in 10 m² kamna. Vse se nahaja na Primskem. Naslov v oglasnem oddelku 1872

Prodajam več zadržljivih parcel v Hrastju. Naslov v oglasnem oddelku 1874

Prodajam popolnoma nov vetrobran in okras za prvi blatnik za NSU Prima. Tenetiše 13, Golnik 1875

Ugodno prodajam hladilnik »Simens« in novo žensko kolo »Record«. Cankarjeva 7, Kranj 1876

Hiša z gospodarskim poslopjem ter približno 4 ha zemlje in 1,5 ha gozda, na lepem kraju Gorenjske,

ugodno napredaj. - Naslov v ogl. oddelku. 1877

Lambretto LD 150 cm ugodno prodajam ali zamenjam za les. Kranjec, Bukovica 44, Vodice 1878

Prodajam športni moped HMV. Agroservis, Kranj 1879

Ugodno prodajam VW s priborom in novimi gumami. Ing. Kuštrin Branko, Veselova 3, Ljubljana. Ogled v soboto od 12. ure dalje in v nedeljo 1880

Imam na prodaj stoječo lucerno. Sp. Duplje 23 1881

Prodajam tri zazidljive parcele v Stražišču. Naslov v oglasnem oddelku 1882

Prodajam 1800 kos. rabljene žgane strešne opeke Bobrovec. Kupim bencinsko kosilnico, primerno za kosnjo po ravnini. Naslov v oglasnem oddelku 1883

Prodajam nekaj pokrajinskih in nabožnih stenskih slik. Engelmann Marija, Vodopivčeva 9, Kranj 1884

Kobilice, stare 16 mesecev, prodajam. - Sr. Bela 5, Preddvor 1885

Prodajam boben, neobdelano os za skobelni stroj, odranje in material za omet hiše. Zg. Bitnje 139 1886

2 stanovanji v Kranju, Tavčarjeva ulica 2, prodajam. Poizvedbe: Pučnik, Pletersnikova 24, Ljubljana 1887

Prodajam italijanski 4-taktni moped 49 cm, v voznem stanju, za 40.000 din. Ješetova 17, Kranj 1883

Prodajam osebni avto Fiat 1100. Ogled vsako nedeljo dopoldne v Zadržnem domu Hotavlje nad Skofjo Loko 1889

Prodajam dobro kravo, 8 mesecev brejo. Dolar, Vrba, Zirovnica 1890

Prodajam kozo, dobro mlekarico. Posavec 13, Podnart 1891

Prodajam dve košnji stoječe vrtnice in streljo. Naslov v oglasnem oddelku 1892

Prodajam »Vespa«. Naslov v oglasnem oddelku 1894

Opel Rekord 54, odlično ohranjen, ugodno napredaj. Ogled pri Jeleni v Kranju 1894

Prodajam lepo, nepleskano kuhinjsko pohištvo s pomivalno mizo. Ogled: Pleskarstvo Cehovin, Primskovo 1895

Prodajam 4 prašičke po 7 tednov stare in rabljene deske za opaže. Suha 14, Kranj 1895

Prodajam globok otroški voziček »Tribuna« in električni kuhinjski aparat. V. Cesta, Cesta Kozrškega odreda 11 C, Kranj 1904

Prodajam dobro ohranjen dvosejni čelnsandolino. Vprašati v protituberkuloznem dispanzerju vsak ponedeljek in sredo popoldan 1925

Prodajam vprežno kosilnico znamke »Lanz« v zelo dobrem stanju. Naslov v oglasnem oddelku 1926

Prodajam 200 l hrušovega mošta. Dobrava 1, Cerklje 1927

Prodajam motor Tomos Puch 175 cm nov še ne registriran. Hlabjan, Breznica nad Sk. Loko 1928

Prodajam motorno kolo 250 cm ali zamenjam za moped. Golnik št. 33 1929

Prodajam dobro ohranjeno Lambretto ali zamenjam za moped. Naslov v oglasnem oddelku 1930

Prodajam novo ročno črpalko za vodo (frigelumpo), vijak za sadno stiskalnice, nov vprežni voz nosilnosti 2.500 kg, skoraj nov zapravljen in posnemačnik za mleko. Poizve se vsak dan. Loka št. 22, P. Križe 1931

Zaradi vojašine prodajam italijanski moped na 3 prestave »Pegaso sport«. Doseže hitrost 85 km na uro. Ogled v nedeljo dopoldne. Loka 22, Križe 1932

Prodajam odlično ohranjeno GS Vespa. Naslov v oglasnem oddelku 1933

Prodajam stoječo streljo. Naslov v oglasnem oddelku 1934

Prodajam 2 brani primerni za samca in guma 15x600. Sp. Brnički 11 1935

Prodajam 4 traverze po 6 m dolge, ali zamenjam za gradbeni material. Vešter 36, Sk. Loka 1936

Ugodno prodajam dobro ohranjeno Vespa - tudi na ček. Zasavska št. 24, Kranj 1937

Prodajam telice v devetem meseču brejosti. Cerklje 54 1938

belarstvo, Miklošičeva 30, Ljubljana 1943

Kupim moped Colibri. 50 tisoč din plačam takoj, ostalo po dogovoru. Naslov v oglasnem oddelku 1896

Kupim eno ali dvostanovanjsko hišo, po možnosti v okolici Vodovodnega stolpa. Ponudbe oddati v oglasni oddelku pod »Hiša« 1897

Kupim kotni plug (vinkel plug). Zorman Franc, Pr. Polica 18, Cerklje 1898

Kupim dobro ohranjen levizvidljiv štedilnik z 2 in pol do 3 plošč. Naslov v oglasnem oddelku 1899

Kupim 2 prašiča 30-50 kg težka. Petrič Franc, Pš. Polica 15, Cerklje 1940

O S T A L O

Cenjene stianke obveščam, da sem preselil svojo delavnico preko viševskega mostu - druga hiša desno, Zupančičeva ul. 2, Levčnik Ivan, zlatar 1797

Planinsko društvo Gorje sprejme kuharico in servico za planinsko koč »Planinka« pod Triglavom. Ponudbe poslati na Planinsko društvo Gorje 1856

Kuhinjsko pomočnico in natakarico sprejme takoj »Stari Mayr« v Kranju. Stanovanje zagotovljeno. V času od junija do septembra sprejemamo tudi tri dijakinje za počitniško prakso (homorarno) 1857

Nudim hrano in stanovanje za pomoč v gospodinjstvu v dopoldanskem času. Naslov v oglasnem oddelku 1855

Tovarniški delavki nudim hrano in stanovanje. Ostalo po dogovoru. Hrastje 22, Senčur 1868

GELEE ROYALE - MATIČNI MLEČEK, garantirano znanstveno stabiliziran proizvod. Zavoda za čebelarstvo dobite v vseh lekarnah. Lekarne, ki preparata še nimajo, naj nabavijo pri »Kemofarmaciji« 1214

Iščem gospodinjstvo pomočnico, staro od 40 do 50 let - upokojenko. Tudi žentev ni izključena. Naslov v ogl. oddelku 1900

Upokojenka išče sobo v bližini Kranja. Ponudbe oddati pod »Mirna« v oglasni oddelku 1901

Zamenjam stanovanje: sobo 8x6 in kuhinjo 4x5 za dvosobno v Kranju ali bližini. Naslov v oglasnem oddelku 1902

V Kamniku na sejmu mi je ušla oves s št. 603. Prosim proti nagradi vrniti na naslov Močnik Jože, Zg. Brnički 35 1903

Iščem žensko za 4-urno dopoldansko pomoč v gospodinjstvu za manjšo družino. Kosi in lepa nagrada. Ponudbe oddati v oglasni oddelku pod »Takoj« 1904

Prosim žensko, naj dvigne pismo na svojo ponudbo z dne 26. aprila tega leta v ogl. oddelku Glasu Kranj, pod »Pridna in poštena« 1905

Na strojni fakulteti v Ljubljani je diplomiral Kavčič Janez iz

Godersiča pri Skofji Loki. Iskreno čestitajo kolegi! 1906

Dne 1. maja sem izgubil denarnico z osebno izkaznico od Brnikov do Vogelja. Poštenega najdite-lja prosim, naj jo proti nagradi vrne na naslov v osebni izkaznici 1907

Kmetijska zadruga Senčur razpisuje delovno mesto traktorista. Pogoji: opravljeni strokovni izpit za cestni promet in poljska dela. Interesenti naj se javijo v upravi zadruga Senčur 1903

V oglasnem oddelku naj dvignejo ponudbe: št. oglasa 1515/1489, 1524/1513, 1664/1633 »Stanovanje«, 1672/1646 »Mirna stranka«, 1778/1680 »Lepa lega«, 1780/1705, 1854/1772

Ing. t. arhitektu Cirilu Oblaku čestitajo k uspešno opravljeni diplomski prijatelji.

RAZRODAJA OSNOVNIH SREDSTEV
KZ Senčur bo vršila razprodajo naslednjih osnovnih sredstev dne 16. maja 1961:

Drobilec za koruzo, štirivprežne sejalnice, vprežni trosilec umetnega gnoja, slamorezalnica Lanz, kotel za žganjekuho, stiskalnica za sadje, avtomatsko tehtnico, avtomatsko tehtnico za 100 kg in zapravljač Sulc.

Prednost pri nakupu ima socialistični sektor do 8. ure istega dne. Po tem času bodo osnovna sredstva na razpolago privatnem sektorju.

RAZPIS
ŠOLSKI ODBOR OSNOVNE SOLE STANE ŽAGAR KRANJ
RAZPIŠUJE MESTO HISNIKA NA NOVI SOLI NA PLANINI
POGOJI:

1. Prosilec mora biti kvalificiran strojni ključavničar, ki je več v rokovalju s centralno kurjavo ter zmožen popravljati razne manjše okvare tako pri strojih, kakor tudi pri opremi.

2. Imeti mora odslužen vojaški rok ter najmanj 5 let službe v svoji stroki.

3. Biti mora neoporečen za vršitev te službe.

4. Stanovanje je zagotovljeno.

5. Plača po veljavnih predpisih.

6. Nastop službe po možnosti 15. junijem 1961.

7. Prošnjo z življenjepisom in dokumentacijo se mora predložiti šolskemu odboru osnovne šole Stane Žagar Kranj, Koroska cesta 13 do 25. maja 1961.

Šolski odbor si pridržuje pravico, da po lastni presoji izbere prosilca, lahko pa tudi prošnje zavrne, če ne ustrezajo pogojem.

KINO

Jesenice »RADIO«: 13. in 14. maja ameriški barv. film ZLOMLJENA ZVEZDA

Jesenice »PLAVZ«: 13. in 14. maja italijanski film POSLEDNJA KOČKA

Koroska Bela: 13. in 14. maja ameriški barvni film GOSPODAR BELANTREA

Bled: 13. in 14. maja ameriški barvni film DOBER DAN ZA LOST

Kropa: 13. maja španski film GLAVNA ULICA, ob 20. uri, 14. maja francoski film TABEREN ob 16 in 20 uri

Ljubno: 13. maja francoski barvni film PARIZANKA ob 20. uri, 14. maja isti film ob 18. uri, ameriški barvni film PUSCAVA Zl. VI ob 14. uri

Radovljica: 13. maja ameriški film NOČNI PREHOD ob 20. uri, 14. maja isti film ob 18. uri, ameriški barvni risan film PAVANA LEPTICA-TRNJULICA ob 16. uri in dopoldne matineja ob 10. uri

Kranj »STORŽIČ«: 13. maja ameriški film KLJUČ ob 15.40, 18. in 20.20 uri, matineja ob 10. uri, premiera domačega filma SERVISNA POSTAJA ob 22.40, 14. maja ame. film KLJUČ ob 14., 16.20., 18.40. in 21. uri

Letni kino »PARTIZAN«: 13. maja ameriški barvni film SERVICI SE BOMO V LES VEGASU ob 20. uri, 14. maja premiera domačega filma SERVISNA POSTAJA ob 20. uri

Stražišče »SVOBODA«: 14. maja ameriški film SREČALI SE BOMO V LES VEGASU ob 14., 18. in 20. uri

Naklo: 13. maja ameriški barvni film AVTOBUSNA POSTAJA ob 20. uri, 14. maja isti film ob 18. in 19.30 uri

Cerklje »KRVAVICA«: 13. maja ameriški barvni film MESEČEK PEYTON ob 20. uri, 14. maja isti film ob 16. in 19.30 uri

ZAHVALA

Dne 6. maja nas je za vedno zapustil naš dragi mož in oče

FRANC PRETNAR
IZ RADOVLJICE

Ob težki izgubi mojega moža in očeta se najlepše zahvaljujem vsem, ki so ga spremlili na njegovi zadnji poti. Posebej se zahvaljujem zdravniku dr. Cernetu, sestri Marin Rotar, sosedom, gasilskemu društvu iz Radovljice, Trg. podjetju »Petrošnik« iz Kranja, Trgovski šoli Kranj, zastopstvu Železarne Jesenice in pevskemu društvu Radovljica ter Gorenjskemu tisku za številno udeležbo in za veliko denarno pomoč. Hvala tudi vsem ostalim darovalcem cvetja in vencem.

Radovljica, dne 8. maja 1961

Zalujoča žena in otroci

ZAHVALA

Ob težki izgubi naše ljube mame in stare mame
KRISTINE MLINAR, roj. MRAK

se iskreno zahvaljujem vsem, ki so se poslovali od nje, darovali cvetje in jo spremlili na zadnji poti. Posebno zahvalo smo dolžni dr. Ivanu Hriberniku za njegove obiske v času bolezni, častitemu g. župniku za tolažbo in spremstvo na zadnji poti ter g. Bevc in g. Petrič za pomoč ob smrtni uri. Vsem, ki so nam kakor koli pomagali v teh težkih dneh najlepša hvala.

Kranj, 5. maja 1961

Zalujoči: Mlinarjevi

Komisija za razpis mesta direktorja Podjetja za PTT promet Kranj pri ObLO Kranj na podlagi 21. člena zakona o pristojnosti občinskih in okrajnih ljudskih odborov in njihovih organov (Ur. list FLRJ, št. 52/57) razpisuje mesto

DIREKTORJA

Podjetja za PTT promet Kranj

Kandidati za razpisano mesto morajo poleg splošnih pogojev za ustanovitev delovnih razmerij izpolnjevati še enega izmed naslednjih pogojev:

- visoka ali višja strokovna izobrazba z najmanj 10 let delovne dobe v skupnosti JPPT;
- izobrazba visokokvalificiranega delavca z najmanj 10 let delovne dobe v skupnosti JPPT, od tega 5 let na delovnih mestih, za katera se zahteva visoka ali višja strokovna izobrazba;
- srednja strokovna izobrazba z najmanj 15 let delovne dobe, od tega 10 let v skupnosti JPPT in najmanj 5 let na delovnih mestih, za katera se zahteva višja ali srednja strokovna izobrazba.

Kandidati naj vložijo pismeno prošnjo, taksirano s 50 din s priloženim življenjepisom in dokazili o šolski in strokovni izobrazbi ter o dosedanjih zaposlitvah na Komisijo za razpis mest direktorja Podjetja za PTT promet Kranj pri ObLO Kranj v 15 dneh po objavi.

Komisija za razpis mest direktorjev pri ObLO Kranj ponovno razpisuje mesto

DIREKTORJA

Kavarne - slaščičarne Kranj

Ponudniki za razpisano mesto morajo izpolnjevati enega izmed naslednjih pogojev:

- absolvent gostinske šole z najmanj 5 let prakse na vodilnem položaju v podjetju gostinske stroke;
- slaščičarski mojster z najmanj 10-letno prakso pri vodenju večjega slaščičarskega obrata;
- visokokvalificirani delavec živilske stroke z najmanj 15 let prakse.

Prednost pod točko 3. imajo tisti, ki imajo prakso na vodilnih mestih v gospodarskih organizacijah živilske stroke.

Kandidati naj vložijo pismeno prošnjo, taksirano s 50 dinarji, s priloženim življenjepisom in dokazili o strokovni izobrazbi in o dosedanjih zaposlitvah na Komisijo za razpis mest direktorjev pri ObLO Kranj v 15 dneh po objavi.

Razpisna komisija pri Okrajnem sodišču na Jesenicah

RAZPISUJE

naslednja delovna mesta:

- dve mesti strojepisk
- eno mesto izvršilnega organa

Za delovni mesti pod 1. se zahteva nepopolna srednja šola in obvladanje strojepisja.

Za mesto izvršilnega organa dovršena osemletka.

Prošnje taksirane z 50 din ter življenjepisom sprejema Razpisna komisija Okr. sodišča na Jesenicah do zasedbe razpisanih delovnih mest.

Razpisna komisija

»ELRA« ELEKTROTEHNIŠKO PODJETJE

Škofja Loka
proda DOBRO OHRANJEN moped
ZNAMKE TMZ.

Prednost do nakupa imajo družbene organizacije in sicer pa tudi privatni interesi.

Ogled mopeda vsak dan v podjetju »ELRA«.

Pekarna Kranj prodaja

naslednja osnovna sredstva:

elektro motor 6,5 km
elektro motor 4 km

Pravice do nakupa imajo državna podjetja. V primeru, da kupcev iz državnih podjetij ni, lahko kupijo elektro motorje poedinci - privatniki.

Prodaja bo dne 20. maja 1961 ob 8. uri za interese državnih podjetij.

Dne 22. maja 1961 ob 8. uri pa za kupce poedince - privatnikov.

Elektro motorji so v upravi Pekarne Kranj cesta JLA št. 3.

GLEDALIŠČE

Prešernovo gledališče Kranj: - uprizoni dne 14. maja ob 18. uri Sterije Ponovci: POGOSPODJE NA BUTICA za izven

Gledališče »Tone Cufar«: uprizoni v soboto, dne 14. maja ob 19.30, N. S. Gray: LEPTA IN ZVER, v nedeljo, 15. maja ob 19.30, isto delo.

OBJAVE

UPRAVNI ODBOR BOLNICE ZA DUŠEVNE BOLEZNI BEGUNJE NA GORENJSKEM
RAZPISUJE
PROSTA DELOVNA MESTA ZA:

šola računovodstva
3 bolničarje
3 bolničarke

Pogoj za delovno mesto pod točko 1.: popolna srednja šola in najmanj 5 let prakse kot samostojni računovodja. Družinsko stanovanje je na razpolago. Nastop službe možen takoj ali po dogovoru.

Pogoj za delovna mesta pod točko 2. in 3.: dokončana bolničarska šola. Samska stanovanja so zagotovljena. Nastop službe možen takoj ali po dogovoru.

Pravilno kolkovane prošnje in življenjepise sprejema uprava bolnice do konca meseca maja 1961

Upravni odbor

TEČAJ ZA VPIS NA UNIVERZO NA JESENICAH

Delavska univerza Jesenice, Gosposvetska 4, prireja tečaj za vpis na univerzo (pravno, ekonomsko in filozofsko fakulteto ter katedro za sociologijo) in višjo komercialno šolo v Mariboru. - Tečaj je organiziran po sistemu grupnih predmetov, ki jih je odobrila Rektorat univerze in Višje šole. Vpis je do 20. maja. Potreben je 4-letni delovni staž z ne-popolno srednjšolsko izobrazbo.

K A M U
NEDELJO

KRANJ - V nedeljo, 14. maja ob 18. uri, bo repriza komedije Sterije Ponovci »POGOSPODJE NA BUTICA«.

Afletika - Danes ob 16. uri na igrišču Mladosti srednješolsko prvenstvo.

Kočarka - Danes v Savskem logu ob 20. uri Triglav: Jugomontaža; Jutri, prav tako v Savskem logu ob 17. uri Triglav: Split.

Judo - V gimnaziji na Koroski cesti jutri ob 10. uri dvoboj Triglav: Kovinar.

Odbojka - Jutri ob 10. uri v Savskem logu Triglav: Izola (moški).

Rokomet - V nedeljo ob 10. uri na igrišču Mladosti Krim: Mladost (moški).

Na igrišču pred tovarno Iskra prav tako ob 10. uri Iskra: Storžič (člani).

TRŽIČ - Rokomet: ob 9. uri Križe: Mladost (pionirji).

DUPLJE - Rokomet: ob 10. uri Duplje: Sava (člani).

JEZERŠKO - V nedeljo ob 10. uri smučarsko pionirsko prvenstvo Gorenjske.

PRIMSKOVO - V nedeljo ob 20. uri uprizoni v Zadržnem domu člani DPD Svoboda Primskovo Nestroyevga »UTOPLJENKA«.

260.000 Slovencev in Eichmann

Zločinec brez odločilne besede - Samo jecljanje in priznanje s podpisom

Proces v Jeruzalemu postaja zadnje dni še zanimivejši kot je bil že v samem začetku. To prav gotovo zaradi tega, ker razprava in dokazila dajejo vse več novih podatkov o Eichmannovih zločinih med drugo svetovno vojno in sploh o zločinu nacizma. In po takem začetku, kot so ga nekateri tudi slutili, prav gotovo lahko pričakujemo še mnogo novih dokazov o velikih zločinih in drugih dejanjih, doslej domnevanih, o samem Hitlerju in njegovih operativnih izvajalcih nečloveških idej.

Za nas je bil proces v Jeruzalemu v Srbijo. Eichmann se sprva o zlasti zanimiv pred dnevi, ko je moral Eichmann odgovarjati na tisti del obtožnice, ki zadeva 260.000 Slovencev, ki so bili po Eichmannovem naročilu prevoženi v Srbijo. Eichmann se sprva o takratnih dogodkih ni hotel prav ničesar spomniti. »Spomnil« se ni tudi tedaj, ko so mu pokazali pismo, ki je bilo poslano 24. aprila 1941. leta iz njegovega oddelka

državnemu ministru za finance v Berlin, v njem pa je bilo govora o preselitvi približno 260.000 Slovencev iz okupiranih krajev jugovzhodnih dežel v Srbijo.

Ko si je Eichmann ogledal dokument, je kot skromen šolarček jecljaje odgovarjal na številna vprašanja. Komaj se je spomnil, da je bil zaradi teh 260.000 Slovencev na posvetovanju v Mariboru (najprej je mislil, da je bilo posvetovanje v Zagrebu »Agramu«). Kar naprej je skušal valiti krivdo na svoje podrejene, ki so bili takrat v Sloveniji, sam pa da ni prav nič kriv za evakuacijo nedolžnih Slovencev. Toda čim bolj so se prepletali odgovori in vprašanja, tem bolj je Eichmann prihajal v zadrego in končno vedele priznal, da je pismo prišlo iz njegovega urada in da je pisma celo sam narekoval. Proces v zvezi s tem pa je bil zaključen po klavnem jecljanju, brez odlo-

Ilne besede, z Eichmannovim podpisom, ko je držal pero kot skromen pisarček...

Robot „SOLARIS“

600 metrov pod morjem in drugi človek v vesolju

Komaj je prenehal prvi val začetnja po Gagarinovem uspehu, že se je v listo kozmonavtov vpisal drugi človek — Amerikanec Allan Shepard, in sicer 5. maja.

Skoraj istočasno s temi dogodki pa poročajo iz Amerike o nadvse uspešnih poskusih za osvajanje in raziskovanje morskih globlin. Ameriška mornarica je namreč izdelala posebno napravo, imenovano »Solaris«, ki bo odslej služila za raziskave na morskem dnu, za preiskovanje opornikov mostov, zidov v pristaniščih in za dvigavanje raznih predmetov, zlasti delov raket in ladij v velikih globlinah.

Solaris ima obliko krogle, med katero sta nameščena dva elekromotorja z vijaki, pod njo pa so velike prijemalke, ki lahko dvignejo z dna predmete, težke do 2500 kg. Posebna črpalka v kroglu načrpa v tanke več ali manj vode in tako določa globino, vsa dogajanja pa snema televizijska kamera. Solaris zmre globline do 600 metrov. U-

pravljajo ga z ladje na morski površini, z ladjo pa ga povezuje sklenjena vrvi in električni kabel. Solaris namreč ne visi prosto na jekleni vrvi, temveč ga ta vrvi le zadržuje pri gibanju v vodoravni smeri. Z izpreminjanjem kota vija-

Robot »Solaris« pri delu na morskem dnu

kov je moč doseči, da postaja gibanje nekoliko bolj navzgor ali navzdol, posebna avtomatična naprava pa omogoča, da globlino vnaprej določijo.

S kakšnimi napravami in kako sta prav kozmonavta Gagarin in Shepard osvajala vesolje, smo poročali že v prejšnjih številkih našega lista.

Zadnji dogodki kažejo, da Jack Londonove »fantastične« zgodbe niso več fantazija. Njegove, za tiste čase naivne napovedi, je človek že uresničil. Toda znanost je dosegla še več. Vsekakor ne gre za enkratne poskuse, marveč zato, da bo človek postal neskončni gospodar tako vesolja kot največjih globlin in njenih tajnosti na našem planetu.

Drugi kozmonavt - Allan Shepard

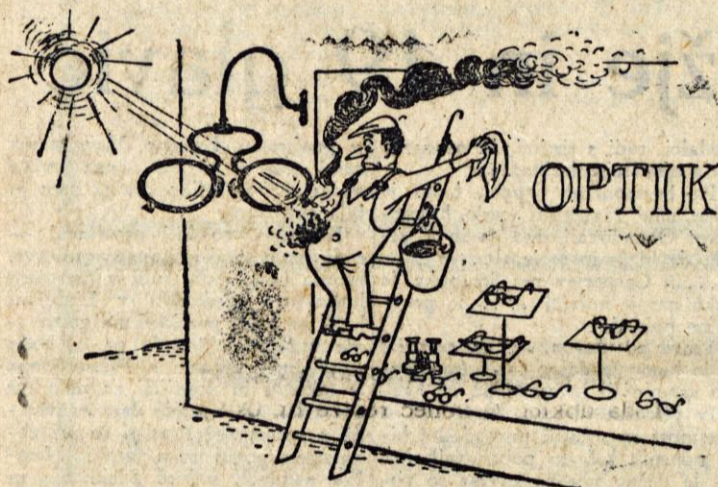
Tkiva v konzervah

Naši medicinski strokovnjaki nameravajo že letos začeti s konserviranjem tkiv, ki so nujno potrebna za transfuzijo krvi in za presajanje kostnega mozga. Zelo važno je, da bi imela vsaka bolnišnica in klinika pa tudi druge zdravstvene ustanove potrebne količine krvi, saj je od takojšnje transfuzije nemalokrat odvisno človekovo življenje. Mimo tega sodijo, da bo konserviranje tkiv prineslo tudi marsikatero novost na področju transfuzije in presajanja (transplantacije) živih organizmov na človeško telo.

Zaloge krvi in tkiv danes še ne moremo dolgo čuvati, ker so za njihovo konserviranje potrebni posebni pogoji. Za sedaj sta dve skrajni rešitvi. Prva je ta, da hranimo kri in tkiva v solnih raztopinah in na temperaturi od 4 do

8 stopinj Celzija. Drugi način pa je tako imenovana metoda liofilizacije — kri in tkiva hranimo na zelo nizki temperaturi: od 40 do 70 stopinj pod ničlo.

Res je, da liofilizacija omogoča neomejen rok porabe konserviranega materiala, terja pa zapleteno aparaturu in precej težak postopek hranjenja krvi in tkiv. Kot kaže se bodo naši strokovnjaki odločili za nekatere enostavnejše metode, na primer za konserviranje z različnimi kemičnimi sredstvi. Delo s konserviranjem krvi in tkiv naj bi začela, kot predlagajo strokovnjaki, posebna ustanova — postaja pri Zavodu za transfuzijo krvi v Beogradu. Kasneje bi postajala delo razširila in lahko oskrbela vso Jugoslavijo z zadostnimi količinami teh važnih preparatov.

BREZ BESED

Pravilna rešitev prvomajske nagradne križanke

Vodstvo: Zivel praznik dela, sir, Rabar, or, in, ksenon, jadralac, ro, aja, evnuh, go, Sekularac, omu, en, n, Po, nogomet, pi, es, rilec, om, omot, etamin, svečnik, kal, dinar, Enej, oris, ap, Kropa, reket, tor, evo, na, elan, ilo, pm, kaviar, Nanos, rep, lez, ek, most, sonet, enota, kreda, Na dnu, loč, krmica, NOB, kapa, car, Oica, hod, sod, kr(k), cemper, Utva, ae, barhant, at, nk, akt, alt, šipon, jalov, val, oberoč, jud, vaza, ima, udi, motorni čoln, oder, re, ma, ai, ak, brskati, Solun, Truda, rikati, otrebiti, ao, koalacija, okajen, ara, in, Atene, Jamajka, as.

Navrženo: okoren, kanjon, brki, marela, rekla, Orion, neolčan, ljudska, iskrenost, seno, Bloudok, al, visok, sokrvice, vdirati, ere, uporen, sma, era, tica, nalomiti, tein, mht, ri, it, proja, Elan, dc, pat, oje, ranar, tema, Aachen, stan, ab, aficirati, aorta, morje, zajec, Napoleon, rd, lv, male, nprav, ro, na, usta, uboj, dno, prednost, tunika, korun, umetno kovaštvo, tam, drahma, ubadati, Arabija, poverek, pozni, ej, Liege, imenovalec, oba, tank Ancona, Cepovan, ne, Ciro, Anja, Izola, Rio, uta, nastop, pomlad, ra, kočarica, ča, čmkar, as.

V petek popoldne je bilo v prostorih uredništva tudi javno žrebanje. Žreb pa je določil, da nagrade prejmejo naslednji reševalci:

1. nagrada 3000 dinarjev dobi:

Anka Justin, Kranj, Zlato polje 8; 2. nagrada 2000 dinarjev Iva Mayr, Kranj, Jahačev prehod 2; 3. nagrada 1000 dinarjev Nace Cuderman, Tupalič; 4. nagrada 1000 dinarjev Jože Ahadič, Kranj, Park Svobode 1; 5. nagrada 1000 dinarjev Rudi Hlešč, mlajši, Kranj; nagrade po 500 dinarjev dobi: Vanko Brenk, Kranj, Škofjeloška 19;

Poldka Potočnik, Podnart 12; France Naglič, Radovljica, Prešernova 10; Jožica Anzeč, Kranj, Tomšičeva 11; Marjan Tičar, Kranj, Jenkova 10.

Vse nagrajenec obveščamo, da tisti, ki so iz Kranja in bližnje okolice, lahko dvignejo nagrade v uredništvu od 22. maja dalje, ostalim pa bomo denar poslali.

Reševanje samomorilcev

Na japonskem vulkanu Mihari ekipa pogumnih reševalcev rešuje iz žrela samomorilce.

Vulkan Mihara na Japonskem neprestano deluje in je vedno v oblaku strupenih par. Do pred kratkim je bil to zanesljiv grob za samomorilce, ki prihajajo od blizu in daleč, da bi v njem končali svoje življenje. Toda pred kratkim so postavili ob žrelu barako, v kateri živi ekipa dobro opremljenih in pogumnih mož, ki imajo nalogo, da rešujejo samomorilce iz vulkanovega žrela. Reševalci imajo službo izmenoma dan in noč, tako da lahko v vsakem času preprečijo skok ali izvelečje samomorilca, četudi je že skočil v žrelo.

Opomba teh reševalcev ni niti najmanj enostavna. Obteženi so v bele delovne obleke iz azbesta, tako da lahko prenesejo visoko temperaturo, opremljeni pa so tudi z maskami proti strupenim plinom.

Kadar kakšen samomorilec skoči v žrelo, zleze vanj na vrvi privezani reševalec. Ko v žrelo najde žrtov, jo priveže na vrvi in jo izvleče iz žrela. Samomorilec nato odnesejo ali odvedejo v barako, kjer mu nudijo prvo pomoč in ga napojijo s čajem. Nato ga pospremito izven območja vulkana. Samomorilci so večinoma zelo zadovoljni, da se je vse tako dobro izteklo.

RTV LJUBLJANA

Poročila poslušajte vsak dan ob 5.05, 6., 7., 10., 13., 15., 22., 23. in 24. uri ter radijski dnevnik ob 19.30. Ob nedeljah pa ob 6.05, 7., 13., 15., 22., 23. in 24. uri ter radijski dnevnik ob 19.30 uri.

NEDELJA, 14. MAJA

- 6.30 Veselo na pot
- 7.35 Kmečka godba za nedeljsko jutro
- 8.00 Mladinska radijska igra
- 8.40 Iz albuma skladb za otroke
- 8.50 Z zabavno glasbo v novi teden
- 9.40 Zbori in samospevi Vasilija Mirka
- 10.00 Se pomnite, tovariši
- 10.30 Glasovi, ki so vam všeč
- 11.00 Koncert za klavir in orkester
- 11.30 Nedeljska reportaža
- 12.00 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo — I.
- 13.30 Za našo vas
- 13.45 Orkestrir Alfred Scholz in Raphaele
- 14.15 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo — II.
- 15.30 Arie, ki jih radi poslušate
- 16.00 Humoreska tega tedna
- 16.20 Poskočnice z majhnimi ansambli
- 16.40 Peli so jih mati moja
- 17.00 Za nedeljsko popoldne
- 17.30 Radijska igra
- 18.10 Zabavni potpuri
- 18.50 Trije odlomki iz baleta Labodje jezero
- 20.05 Izberite melodijo tedna
- 20.50 Hammond orgle
- 21.00 Sprehodi po glasbeni galeriji
- 22.15 Ples ob radijskem sprejemniku
- 23.05 Uro pri slovenskih skladateljih

PONEDELJEK, 15. MAJA

- 8.05 Popularne orkestralne melodije
- 8.40 Iz filmov in glasbenih revij
- 9.00 Naš podlistek
- 9.20 Junakinja iz Puccinijevih oper
- 10.15 Panorama zabavnih zvokov
- 10.40 Nastopata zbor in orkester »Joža Vlahovič« iz Zagreba
- 11.00 Po svetu jazza
- 11.30 Za otroke
- 12.00 Nekaj partizanskih pesmi na narodne melodije
- 12.15 Kmetijski nasveti — vet. Marija Loštrek: O izkušnjah s švedskimi prašiči
- 12.25 Zvočni kaleidoskop
- 12.45 Pesmi Ivana Flegla
- 13.30 Pisane slike
- 13.50 Rudi bi vas zabaval

RADIJSKI IN TELEVIZIJSKI SPORED

OD NEDELJE, 14. MAJA DO SOBOTE, 20. MAJA 1961

- 14.15 Jugoslovanske radijske postaje pozdravljajo slovenske poslušalce
- 14.35 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo
- 15.40 Naši popotniki na tujem
- 16.00 Popoldanski operni koncert
- 17.15 Šoferjem na pot
- 18.00 Športni tehnik
- 18.15 Veliki violinist David Ojstrah
- 18.50 Človek in zdravje
- 20.00 Glasbeni variete
- 20.45 Kulturna tribuna
- 21.00 Andre Chenier — opera v 4 dejanjih
- 23.15 V ritmu današnjih dni
- 23.55 Prijeten počitek

TOREK, 16. MAJA

- 8.05 Izberite melodijo tedna
- 8.55 Radijska šola za srednjo stopnjo
- 9.25 Četrta suita iz baleta Ohridska legenda
- 9.40 Obrotniški zbor »Enakost« iz Kranja
- 10.15 Pri skladatelju Mihaelu Rožancu
- 10.40 Utrjujte svojo angleščino
- 10.55 Dve ameriški popevki
- 11.00 Slavni pevci vam pojo arije iz italijanskih oper
- 11.30 Deset minut iz naše beleznice
- 11.40 Skrinjica z zabavno glasbo
- 12.00 Skladbica Vilka in Slavka Avenika
- 12.15 Kmetijski nasveti — ing. Miha Ogorevc: Nova proizvodna sredstva okrasnih rastlin
- 12.25 Sedem pevecv — sedem popevk
- 12.45 Igrajo Zadovoljni Kranjci
- 13.30 Godala in vokalni ansambl
- 14.05 Radijska šola za višjo stopnjo
- 14.35 Dva prizora iz opere Zaljubljen v tri oranže
- 15.40 Listi iz domače književnosti
- 16.00 Izbrali smo za vas
- 17.15 Razgovor z volivci
- 17.25 Koncert za klavir in orkester
- 18.00 Iz naših kolektivov
- 18.15 Klavir v ritmu
- 18.20 Kotiček za mlade ljubitelje glasbe
- 18.45 Izobraževalni obzornik
- 20.00 Zbor RTV Zagreb

- 20.30 Radijska igra
- 21.15 Sedem bagatel
- 21.25 Francoske, ameriške in švedske popevke
- 22.15 Pesni morja in srca
- 23.05 Z lokom po strunah
- SREDA, 17. MAJA**
- 8.05 Mladina poje
- 8.30 Simfonija št. 5
- 9.00 Jezikovni pogovori
- 9.15 Vedri zvoki
- 10.15 Iz oper
- 11.00 Pol ure z zabavnim orkestrom RTV Beograd
- 11.30 Za cilbeane
- 12.00 Vaški kvintet z Božom in Miškom
- 12.15 Kmetijski nasveti — ing. Dušan Terčelj: Perspektive slovenskega sadjarstva
- 12.25 Zabaven opoldanski spored
- 13.30 Šopek poljudnih komornih skladb
- 14.05 Radijska šola za srednjo stopnjo
- 14.35 Harfa in orglice
- 14.40 Pesmi Petra Liparja poje Mariborski komorni zbor
- 15.45 Radijska univerza
- 16.00 Koncert po željah poslušalcev
- 17.15 Sestanek v sredo
- 17.40 Lepe melodije
- 17.45 Jazz na koncertnem odru
- 18.00 Kulturna tribuna
- 18.20 Od Gallusa do Hindemitha
- 18.45 Naša pevka Anica Zubović
- 20.00 Z glasbenega binala v Zagrebu
- 22.15 Kockalj zabavne glasbe
- 22.50 Literarni nohturno
- 23.05 Mladim pesalcem
- 23.55 Prijeten počitek

CETREK, 18. MAJA

- 8.05 Glasba ob delu
- 8.35 Učiteljski pevski zbor »Emil Adamič«
- 8.55 Radijska šola za višjo stopnjo
- 9.25 Slovenski skladatelji o pomladi, mladosti in ljubezni
- 10.15 Popevke se vrstijo
- 10.40 Pet minut za novo pesmico in pozdravi za mlade risarje
- 11.15 Ruske popevke
- 11.20 Fantastična prodajalna — baletna suita

- 12.00 Trio Maksa Kovačiča
- 12.15 Kmetijski nasveti — ing. Janez Habič: Ureditve hlevov za prostoro reje govedi
- 12.25 Iz francoskih oper
- 13.30 Zvočna mavrica
- 13.50 Pesmi raznih narodov poje Slovenski oktet
- 14.05 Tri orkestralne rapsodije
- 14.35 Naš poslušalci čestitajo in pozdravljajo
- 15.40 Iz svetovne književnosti
- 16.00 Ali vam ugaja
- 16.28 Druga knjiga Preludijev
- 17.15 45 minut turizma in melodij
- 18.00 Tannhäuser — uvertura
- 18.30 Helmut Zacharias s svojim orkestrom
- 18.45 Ljudski parlament
- 20.00 Četrtkov večer domačih pesmi in napevov
- 20.45 Literarni večer
- 21.25 Koncert za violino in orkester

PETEK, 19. MAJA

- 8.05 Pet skladb za orkester
- 8.30 Od tu in tam
- 9.00 Naš podlistek
- 9.20 Zborovske skladbe Vinka Vodopivca
- 9.35 Kotiček za mlade ljubitelje glasbe
- 10.15 Igra violinist Branko Pejevič
- 10.35 Od polke do calypsa
- 11.00 Dva odlomka iz Kogojevih Črnih mask
- 11.30 Človek in zdravje
- 11.40 S popevkami po Evropi
- 12.00 Narodne s harmoniko
- 12.15 Kmetijski nasveti — ing. Gvido Fajdiga — Zakaj polovični uspehi pri čedenju
- 12.25 Orkester Nelson Riddle
- 12.40 Domači napevi izpod zelenega Pohorja
- 13.30 Poje Frank Sinatra
- 13.45 Arležanka, suita
- 14.05 Radijska šola za nižjo stopnjo
- 18.00 Spomini maršala Tita na začetek vstaje
- 18.15 Četrte ure z orkestrom Franck Pourcel
- 18.30 Tako pojo in Igrajo v tujih deželah

- 20.00 Armando Trovajoli s svojim orkestrom
- 20.15 Tedenski zunanje politični pregled
- 20.30 Znameniti skladatelji, kot so jih opisali njihovi sodobniki
- 21.15 Oddaja o morju in pomorščakih
- 22.15 Zabavni orkestri z zbori
- 22.35 Moderna plesna glasba
- 22.50 Literarni nohturno
- 23.05 Iz naših studiov in koncertnih dvoran

SOBOTA, 20. MAJA

- 8.05 Glasba ob delu
- 8.24 Z vseh vetrov
- 8.55 Radijska šola za nižjo stopnjo
- 9.25 Poljske, ruske, češke in bolgarske pesmi
- 10.15 Simfonietta
- 10.40 Angleščina za mladino
- 10.55 Orgle in orglice
- 11.00 Po svetu jazza
- 11.30 Pionirski tehnik
- 11.50 Otroci izbirajo pesmico
- 12.00 Šest oktetov — šest slovenskih narodnih
- 12.15 Kmetijski nasveti — ing. Milena Lekšan — Delo kmetijskih zavodov v sadjarstvu
- 12.25 Zabaven opoldanski spored
- 13.30 Igra ansambel Srečka Dražila
- 13.50 Od arije do arije
- 14.20 Šport in športniki
- 14.35 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo
- 15.40 S knjižnega trga
- 16.00 Za razvedrilo in zabavo
- 16.40 Mešani zbor France Prešeren iz Celja
- 17.15 Po kinu se dobimo
- 17.45 Plesni orkester Max Greger
- 18.00 Jezikovni pogovori
- 18.15 Vesela potegavščina Tilla Eulenspiegla
- 18.30 Pozdrav z gora
- 18.45 Okno v svet
- 20.00 Nekaj domačih napevov v izvedbi celjskih ansamblov in solistov
- 20.25 Melodije raznih dežel
- 21.00 Za prijeten konec tedna

NEDELJA, 14. MAJA

- 9.30 Kmetijska oddaja
- 10.00 Film iz serije Velvet
- 10.30 Otroci, poje z nami — majski festival pesmi za otroke
- 20.00 Sedem dni
- 20.45 Tihi Don — II. del — sovjetski igrani film

TELEVIZIJSKI SPORED

- 18.00 Otroci pojejo 61
- 19.30 Nevarnost je moj poklic — serijski film
- 20.00 TV dnevnik
- 20.15 Dokumentarni film
- 20.30 Serafinov klub — humoristično-zabavna oddaja
- 21.30 Glasbena oddaja
- 22.30 Kapitan Davin Grief — serijski film

PONEDELJEK, 15. MAJA

- 18.00 TV film iz serije Medic
- 18.30 Znanost in tehnika
- 19.00 TV pregled
- 19.30 Glasbeni film
- 20.00 TV dnevnik
- 20.15 Tedenski športni pregled
- 20.30 Oder brez zavese — oddaja ob 5-letnici televizije
- 22.00 Šahovska priloga

TOREK, 16. MAJA

- 17.00 TV za otroke
- 21.00 Karusel — zabavno reklamna oddaja
- 21.15 Nalet Bamber — prenos iz Torina
- 22.10 TV film iz serije Karavana
- 23.00 Cas ex ljubezni glasbena oddaja

SREDA, 17. MAJA

- 18.00 Pionirski mozaik
- 18.45 Nuklearna energija — serijski film
- 19.00 Cas, ljudje in dogodki
- 19.40 TV dnevnik
- 19.55 Glasbeni biennale Zagreb
- 20.15 Veliki polnočni misterij
- 21.15 Dotik s smrtjo — reportaža
- 21.45 Šahovski komentar

CETREK, 18. MAJA

- 9.00 TV šoli
- 17.30 Še den-dinus oddaja za najmlajše gledalce
- 18.00 Zgodba o malih škrljarih — TV slikanica
- 18.10 Estetska vzgoja ob izraznem plesu
- 18.20 TV pošta
- 18.30 Preizkušnja — TV film
- 19.00 Poljudno znanstvena oddaja
- 19.30 TV obzornik
- 20.00 TV dnevnik
- 20.20 TV kiosk
- 20.30 Spoznavajmo svet in domovino
- 21.30 Ines Tadio in ljubljanski jazz ansambel

PETEK, 19. MAJ

- 17.00 TV za otroke
- 17.30 TV dnevnik
- 20.15 TV o filmu

SOBOTA, 20. MAJA

- 18.00 Otroci pojejo 61
- 19.30 Nevarnost je moj poklic — serijski film
- 20.00 TV dnevnik
- 20.15 Dokumentarni film
- 20.30 Serafinov klub — humoristično-zabavna oddaja
- 21.30 Glasbena oddaja
- 22.30 Kapitan Davin Grief — serijski film

Tri žalostne zgodbe

»Vsi smo bili veseli, ko se Polono sprejeli v vrtec. Tudi ona ga rada obiskuje in komaj čaka, da zjutraj lahko gre, jaz pa, moram priznati, težko pričakam, da se vrne. Z velikim veseljem mi potem opisuje, kaj so v vrtcu delali, kaj so se novega naučili. Velikokrat se zgodi, da moramo vsi pustiti svoje delo, da ona lahko z nami ponazori novo igro. Kar neverjetno je, koliko novega že zna! Tako nekako je pripovedovala, po vsem videzu sodeč stara mama, o svoji vnukinji, ko je z njo čakala na zdravniški pregled, svoji znanici. Ta ji je potem vneto zaštrjevila, da se tudi njena sinova Borut in Janez v vrtcu nadvse dobro počutita in ga pod nobenim pogojem ne bi hotela zapustiti. Se sta potem naštevati pesmice in igrice, ki so se otrokom najbolj priljubile in jasno je bilo, da sta obe: Polonična stara mati in Borutova in Janezova mati popolnoma prepričani, da je za otroke koristno, če obiskujejo varstveno vzgojno ustanovo.

Ko smo v prvih povojnih letih ustanavljali prve varstvene ustanove, je bilo na njihov račun izrečene kar preveč kritike in neupravičenih dvomov. Sedaj si brez take ustanove ne moremo zamisliti nobenega večjega industrijskega kraja, še več, o njihovi ustanovitvi razmišljamo že tudi v manjših krajih, kjer je pretežna večina kmečkih prebivalcev.

Večkrat smo pisali o varstveno vzgojnih ustanovah, o pripravah zanje, o njihovih ustanovitvah ali o delu v njih. Tokrat si za spremembo oglejmo tri žalostne zgodbe, ki sem jih lahko povzela po razgovoru z vzgojiteljicami v ne-

ki varstveno vzgojni ustanovi na Gorenjskem.

**MENE PA OČKA
NIC NE MARA**
Silvica je imela rojstni dan. Vsa

V Ljupci šola sicer še ni stara, kljub temu v času ko so jo gradili, po naših šolah še ni bilo pouka gospodinjstva in zato tudi niso predvideli v gradnji primerne učilnice za gospodinjstvo. Za ta pouk so sedaj preuredili kar šolsko kuhinjo in tako dobili sicer skromno, a kljub temu kolikor toliko dobro gospodinjstvo učilnico, v kateri učenci višjih razredov z veseljem opravljajo praktične vaje iz gospodinjstva. Koncu šolskega leta se bližamo in učencem, ki smo jih zalotili pri pripravljanju jedi, se pozna, da so se v letošnjem letu že precej naučili

vesela je pritekla v vrtec z lepo novo jopico in jo ponosno raz-

kazovala svojim malim prijateljem. »Veste, očka mi jo je kupil za rojstni dan, ker me ima zelo rad.« Okoli nje se je zbralo še nekaj fantkov in deklic, ki so hoteli pripovedovati, kaj oni dobijo za

delno nudi nadomestilo za njegovo zaradi pijančevanja razdejani dom. Vzgojiteljica se povzame z občinskimi organi za socialno varstvo. Tam pravi, da ustreznih domov za predšolske otroke nimamo, da

po naših šolah še ni bilo pouka gospodinjstva in zato tudi niso predvideli v gradnji primerne učilnice za gospodinjstvo. Za ta pouk so sedaj preuredili kar šolsko kuhinjo in tako dobili sicer skromno, a kljub temu kolikor toliko dobro gospodinjstvo učilnico, v kateri učenci višjih razredov z veseljem opravljajo praktične vaje iz gospodinjstva. Koncu šolskega leta se bližamo in učencem, ki smo jih zalotili pri pripravljanju jedi, se pozna, da so se v letošnjem letu že precej naučili

pa sta Tončkova starša zdrava in oba v službi ter sta tako dolžna sama skrbeti zanj.

MAMICA, POJDI DOMOV!

Le dobro uro je še manjkalo do polnoči. Pri vstopu v gostilno je jokal komaj petletni fantek, le leto starejši bratček pa ga je vlekel od vrat: »Kaj nisi slišal, da je mamica rekla, da naj greva domov, da bo že še prišla in nama skuhalo večerjo!« »Saj ne verjamem,« je jokaje vztrajal mlajši, »tudi včeraj je ni bilo, predvčerajšnjim tudi ne in še prej tudi ne. Nikoli je ni doma, nikoli...« In spet je glasno zajokal.

Ivo in Jure sta bila sprva najbolj problematična otroka v vrtcu. Se govoriti in jesti nista znala, kaj čelo, da bi poznala najosnovnejše higienske navade. Se sedaj sta zelo agresivna in kar naprej v konfliktu s svojimi sovrstniki. Vzgojiteljice ja potrpežljivo navaľajo na red, saj vedo marsikaj o njunem domu. — Njuna mati, ki mora po ločitvi z možem, sama skrbeči zanj, se svojih nalog ne zaveda. Le redki so dnevi, ko pride domov ob pravem času, največkrat pa se vrne tako pozno, da otroka že zdavnaj prej utrujena, lačna in pozimi tudi prezeblja, zapita.

Tudi za ta dva otoka ni primerne doma, v resničnost pa ljudje nevedenjenih otrok ne jemljejo.

PREKMALU

Pri praznični petnajstletnici zakona je neki mož iz Washingtona, ganjen zaradi lepega obnašanja svoje žene, dal v časopis oglas z naslednjo vsebino: »Moja žena mi je tako zaslužila življenje, da tu izjavljam, da bom priznal vsak njen dolg.« Že naslednji dan je ta deklaracija in na sredo precej bogati mož iz vseh strani dobil neplačane račune svoje žene — vsega skupaj za 5 milijonov dolarjev.

DOKUMENTI DOKUMENTI DOKUMENTI

AUSCHWITZ¹³

Dnevnik taboriščnega zdravnika

Cyclon razvija pline, kakor hitro pride v dotik z zrakom. Po pločevinastih stebrih pada v podzemeljski prostor. Plin takoj prodre skozi odprtine stebrov in napolni ves prostor v nekaj sekundah.

Cyclon umori zanesljivo v 5 minutah, tako so mi pripovedovali.

Tako točno kot danes se pojavi voz vselej pri vsakem transportu. Plin hrani namreč v najbolj oddaljeni baraki taborišča. Popolnoma nepojmljivo mi je, da nosi ta morilski voz mednarodni znak društva za pomoč bližnjemu — rdeči križ.

Plinska krvnika čaka še nadaljnjih pet minut, da bi si bila svoje stvari popolnoma gotova, prižgata si cigareto in stopita spet v svoj avto. Skoro tri tisoč nedolžnih ljudi sta umorila v nekaj minutah...

Čez 20 minut vključijo električne ventilatorje, ki naj preženejo strupene pline. Vrata se odpro in že drdajo tovornjaki. Može »Posebne komande« nakladajo obleko in čevlje. Vse skupaj odpeljejo najprej v desinfekcijo. To pot res, da bi desinficirali.

Moderni sesalni ventilatorji so v kratkem odstranili strupene pline. Le med trupli je še neznatna količina. Zato ima »Posebna komanda«, ki vstopa zdaj v dvorano opremljena s cevmi, plinske maske.

Strahotna slika se ti nudi, človeki. Trupla ne leže raztresena po dvorani, temveč se kopičijo drugo na drugem. Popolnoma razumljivo: cyclon, ki so ga vrgli od zunaj v cevi, razvija svoje smrtonosne pline najprej pri tleh. Zgornje plasti zraka zajame šele stopnjevalje. Zaradi tega se teptajo nesrečnejši drug drugega na tla, plezajo drug po drugem. Čim više so, tem kasneje jih doseže plin. Kakšen grozoten boj za dveminutno podaljšanje življenja...

Če bi v tem obupnem smrtnem strahu mogli še razumno misliti, bi morali spoznati, da zastoj teptajo pod seboj svoje starše, žene, otroke. Toda saj ne morejo drugače. Njihovo ravnanje določa le še naravni nagon samoohranitve, kot ga ima vsako živo bitje. In tako leže najbolj spodaj dojenčki, otroci, nato starci, potem ženske, starejše in mlajše in na vrhu najmočnejši moški...

Skrotovicih udov, s krvavo razpraskanimi telesi, krvaveči iz nosa in ust leže tu. Njihove glave so višjevo zabuhle in iznakažene, da bi jih nihče več ne spoznal. Kljub temu najdejo moške »Posebne komande« med njimi večkrat svoje.

Zgrozim se ob misli na tako svidenje...

Pravzaprav nimam kaj iskati tu spodaj. Šel sem dol k mrtvim le, ker čutim, da sem dolžan svojemu ljudstvu izpričati kot očividec vso resnico o koncentracijskem taborišču in o krematorijih — če bi me nepredviden slučaj vodil tako, da bi se rešil.

V moji situaciji resnično blazne misli!

Toda dokler ni konec res — že tu, ostaja vedno le še trohica upanja. Saj je ta trohica nasprotna vsakemu razumnemu preudarku, pa vsceno še tli v meni. Daje mi moči, da živim dalje in prenašam to, česar se ne da prenesti. »Posebna komanda« v visokih gumijevih čevljih se torej postavi s svojimi cevmi okrog gore trupel in jih brizga z močnimi vodnimi curki. To mora biti, kajti pri vsaki smrti s plinom se v poslednjem refleksnem gibu izprazni črevo. Vsak mrtvec je onesnažen. Po »kopanju« mrtvecev razvlečejo telesa, ki so krčevito zapletena med seboj. Strahoten opravke. Okrog pesti, krčevito stisnjenih v smrtnem boju, navežejo jermena in z njimi zvlečejo trupla po spolzkih tleh do dvigal. V sednem prostoru so štiri tovarna dvigala. V vsako strpajo dvajset do petindvajset trupel. Vodjo dvigal opozore z zvonom, da so dvigala pripravljena za odvoz. Dvignejo se v zažgalno dvorano krematorija.

Velika krilna vrata se avtomatično odpro. »Vlačilna komanda« je že pripravljena. Zopet nataknejo okrog zapetih mrtvecu zanko. Vlečejo jih po betonski progi, nalašč za to izdelani, in jih nalože pred peči.

DOKUMENTI DOKUMENTI DOKUMENTI

MODA

V spomladanskih in hladnejših poletnih dneh bomo radi oblekle preproste tople obleke. Letos so prav posebno priljubljeni neizraziti karo vzorci in drobni pepiti. Obleki na naši sliki sta zelo enostavni, a kljub temu prav elegantni in lepi. Prva je primerna za vsako postavno, druga bo bolj pristojala vitkejšim, čeprav precej globoko pošite gube dovoljujejo uporabo tega modela tudi za nekoliko močnejše

Charles McCormac

17

BEG IZ SINGAPURA

»Možič, bedak!« se je obregnil Don.

V hipu smo odprnili od strahu. Samo deset yardov stran so se izluščile iz teme pred nami temne postave in se namerile proti čolnom. Japonska patrulja. Če bi bili popolnoma mirni in tihi, bi nas morda ne opazili. Toda iz ozadja naše skupine je bilo slišati prestrašen krik:

»Japonci!«

Senca pred nami so zakričale osupla povelja, potem pa so zasikali oranžni plameni direktnega ognja iz pušk. Imeli smo samo eno možnost: da vsi naenkrat planemo naprej in premagamo patruljo. Pri obupanih so palice in bajoneti strašno orožje. V sekundi smo bili med njimi in ob mirno pluskajoči vodi je nastal klobčič boraščih se teles. Videli sem blesk japonskih zob in kot norec potisnil bajonet v ta obraz. Skupaj sva padla v blato. Zvijal se je pod menoj in mi zaril nohte v stegna. Uporabili sem bajonet kot bodalo in ga zabodel večkrat v zvičajoče se telo.

Prav tako nenadoma kot se je začela, se je bitka tudi končala.

Skupaj s še sedmimi sem zlezal čez trupla proti najbližjemu čolnu. Nekaj Japoncev je v strahu pobegnilo med mangrove. V lepljivem, lesketajočem se blatu pa je ležalo tudi sedem naših, mrtvih ali umirajočih.

»Pojdimo,« je nekdo zamrmral. »V eni minuti bodo svinje prigizgale ven.«

Za nas osem je bilo prostora v enem čolnu, ki smo ga skupaj potisnili na vodo. Mirno je drsel po blatu in ko je bil na vodi, smo se zvrnili vanj. Velšan je našel kratko veslo in z njim odrinil čoln od obale, ostali na smo mu pomagali z rokami. Po-

čas — neskončno počasi — je naš čoln zaplul po ožini.

»Koliko mrtvih?« je zamrmral Don.

»Zdi se mi, da sedem.«

»Ostala nas je le še polovica.« To je rekel drugi Velšan, majhen, temnolas mož, ki je na pol visel čez bok in divje veslal z roko.

Iskal sem veslo ali pa jadro, toda razen enega samega kratkega vesla in kratkega jambora v čolnu ni bilo ničesar. Skušali smo veslati z rokami, edino veslo pa uporabili kot krmlilo, toda le počasi smo prišli naprej. Kljub vsem naporom nas je zanašalo proti vzhodu, vzporedno z obalo in proti glavni poti čez ožino. Brez dvoma nas bo zgrabil tok, ki je tekel z odprtega morja in se spet vračal. Naj smo še tako divje veslali proti zahodu, zanašalo nas je proti vzhodu, proti glavni cesti in lučem ter Japoncem.

»Imamo srečo, da je tema,« je zagodrnjal Don. Toda dolgo ni bilo temno. Naenkrat je posvetil od glavne ceste čez ožino žaromet. Nekaj sekund je migotal, potem pa usmeril svoj široki snop svetlobe na vodo. Temu se nismo mogli skriti. Prihajal nam je vse bliže.

»Dol!« sem ostro zašikal. Tesno stisnjeni smo popolnoma mirno ležali na dnu čolna, ki ga je nenadoma obilila svetloba; povsod okrog nas je bila svetloba; ko nas je svetlobni snop iz žarometja minil, je bilo še bolj temno kot poprej.

»Bodite popolnoma mirni,« je zamrmral Don.

»Vrnili se bo.«

Res se je. Spet je močna svetloba obilila čoln in obstala na njem. Vsak hip smo pričakovali drdranje strojne ali pa ropot kakšnega motorne čolna. Toda čez čas — ki se mi je zdela kot večnost — se je svetloba zganila in čoln je bil znova v temi.

Don je opozoroval čez rob. »Glave dol, fantje,« je zapovedal.

Negibno in otrpli od strahu smo ležali na dnu čolna.

»Vrača se,« je zagodrnjal. »Stisnite se čimbolj.« Luč iz žarometja se je poigravala okrog nas kot mačka, okrog miš, za katero še ne ve, ali je živa

ali mrtva. Potem se je nenadoma utrla. Stokajoč in zdihujoč smo se vzravljali iz neprijetnega položaja. Opazil sem, da so raztresene luči še bolj oddaljene kot prej. Moral nas je zgrabit tok in nas vleči proti zahodu, na odprto morje.

»Nima nobenega smisla veslati,« sem rekel. »Tok je premočan, obenem pa nas nese v pravo smer.« Don si je zapenjal srajco, kajti nočni veter, ki je burkal vodo, je bil oster in hladen.

Prijetno je bilo videti, kako luči na glavni cesti čez ožino bledijo vedno bolj v daljavi, v mlečni megli na obzorju. Pluli smo proti širokim vodam Malaškega polotoka in da bomo potem, daleč od Singapure, lahko priveslali do motvilj z mangrovi in zahodni obali polotoka.

V čolnu je bilo hladno, a nihče od nas ni imel razen srajce, kratkih hlač in čevljev ničesar na sebi. Vse kosti so nas bolele po dvajsetih milij dolgem begu od Pasir Panjanga do čolnov, čez ves singapurski otok. Za tak napor nismo bili dovolj utrjeni. Mene so bolele noge tudi od udarcev japonskih vojakov, na glavi in ramenu pa se mi je strdila kri na ranah, ki mi jih je povzročila bodeča žica. Bili smo pisana gruča beguncev, ki so se stiskali drug k drugemu, da bi si na dnu razmajanega dvajsetčevljskega čolna poiskali vsaj malo toplote. Velšan je tiho pel.

Lezel sem po rokah in kolenih po čolnu in iskal zalogo. Sredi čolna sem našel skoraj poln sodček vode, nekaj dolgih, ozkih kosov posušene ribe in nagnito sadje. Hrano in pol vode smo razdelili. Ni je bilo dovolj, toda to, kar smo imeli, je bilo za našo željo kot nebeski nektar. Krma je bila pokrita z na pol razpadlim pregrinjalom iz stare slame, spodaj pa je bil kratek jambor. Čoln je bil žalostna razvalina, a k sreči se je držal na vodi. Bil sem na smrt utrujen, saj prejšnjo noč nisem nič spal in skupaj z ostalimi sem zakinkal ob enakomernem pozibavanju čolna. Kaj je že bilo eno noč poprej? Toliko se je od takrat zgodilo in tako naglo, da je skoraj neverjetno, da smo še prejšnje jutro stali v vrsti med barakami v Pasir Panjangu. Strah me je

mogoče je bilo verjeti, da nismo več ujetniki. Zjutraj pa ne bo nobenih japonskih stražarjev, ki bi nas surovo zbudili, nobene kletke iz bodeče žice — ničesar razen morja. Upal sem, da bomo dočakali zoro kot svobodni ljudje.

Senca je vzhajala hladno, umito in rožnato. Dvignilo se je nad morje in osvetlilo s tihočernimi žarki novega dne njegovo sivo površino. Na vzhodu se je v oddaljenosti več milij odražal tenak pas zemlje. Daleč nas je zaneslo. V sodčku je bilo še za nekaj pristov vode, naši jeziki pa so začeli otekati in peči, ustnice so postajale suhe. Sklenili smo, da bomo hranili vodo, kolikor se bo le dalo, kajti vedeli smo, da bo dnevna vročina prinesla nove muke, bržkone še večje kot prejšnja noč s svojim mrazom. Toda sprva nam je sončna toplota godila kot godi premaženemu človeku vroča kopel. Menjvali smo se pri veslu in šedili moči, hkrati pa se trudili, da bi spravili čoln proti kopnemu, ki je bilo na severovzhodu. Le počasi smo prišli naprej. Potem smo spet veslali vsi z rokami. Bilo je, kot da hoče vodna bolha preplavati Tih ocean. Čez kako uro smo odnehal.

»Malce je zapihljalo, Don,« sem rekel. »Povežimo srajce skupaj in skušajmo napraviti jadro.«

Začeli smo se slišati, ko je Don pozorno prisluhnul.

Pokazal je proti vzhodu, jaz pa sem sledil njegovemu prstu, ki je kazal k oddaljeni progi kopnega. Nizko na obzorju sta se pokazali dve piki in se naglo večali. Zdalj smo slišali zaničljive brnenje motorja. Letala.

»Ju lahko prepoznaš, Mac?«

»Ne še. Mislim, da sta lovca.«

Letali sta leteli nizko nad vodo naravnost proti nam. Ko sta bili kake četrtilje daleč, se je zdelo, da se bosta obrnili proti severu; takrat se je prvo ostro obrnilo proti nam, drugo pa mu je takoj sledilo.

»Pazite!« sem zakričal. »Japonci so.«

Janez Teran govori o vtisih s svetovnega prvenstva v namiznem tenisu v Pekingu

Otvoritev in srečanje s Cu En Lajem

(Cetrto nadaljevanje)

Končno je napočil dan, ki je bil predviden za slavnostno otvoritev 26. svetovnega prvenstva v namiznem tenisu.

Ob treh popoldne so se vse reprezentance zbrale pred veliko športno palačo, nakar so ob zvokih koračnice, vse ekipe po abecednem redu vkorakale v prepolno dvorano, ki sprejme 15.000 ljudi. Med častnimi gosti je bil celo predsednik kitajske vlade Cu En Laj. Mi smo vkorakali v dvorano predzadnji, za nami so bili še domačini Kitajci, ki so bili sprejeti z oglašujočim navdušenjem. Naša ekipa je bila številčno najmanjša, saj nas je bilo samo pet z vodjo vred. Kitajcev je bilo celo 64, medtem ko so bili od Evropejcev najštevilnejši Madžari, ki so poleg šestih igralcev in treh igralrk imeli s seboj še šest funkcionarjev.

Po govoru predstavnika organizacijskega odbora in predsednika Mednarodne namiznoteniške zveze, so ekipe zapustile dvorano in na sporedu je bil kulturni program. Najprej je nastopil pevski zbor, ki ga je sestavljalo 100 pevcev in 100 pevk. Za njimi sta nastopila še dva artista, ki sta izredno opo-

našala glasove. Ptičje petje sta tako posnemala, da res nismo vedeli ali ona dva pojeta, ali imata pravega ptiča s seboj. Ob koncu programa je bilo na sporedu še eno dejanje iz neke kitajske opere. Nastopajoči so bili zelo pisano oblečeni in so pokazali velik repertoar znanja, samo glasba nam ni bila všeč. Prvih petnajst minut smo še poslušali, potem pa ko je trajalo že trideset ur, smo mislili, da nam bo glave razneslo. Ta glasba je čisto nekaj drugega od naše in zato za nas težko sprejemljiva.

Zvečer je bil za vse reprezentance sprejem v parlamentu pri predsedniku kitajske vlade Cu En Laju. Poslopleje v katerem je parlament so zgradili v letu dni in ga je gradilo 10.000 ljudi. Znotraj so velike dvorane, sprejem pa je bil v eni, kjer je lahko 3000 gostov. Servirali so nam kitajske specialitete, kar pa nam ni nič kaj preveč prišlo. Jedila so predstavljala drobne morskega psa, lastovičja gnezda, kače, itd. Meni se je ob pogledu na te dobrote kar želodec obračal. Niti jaz in nihče drug od naših ni imel dosti od te večerje.

(Dalej prihodnjič)

„Jesenice“ prvak v podzvezi

Po enotedenskem premoru (preteklo nedeljo ni bilo nogometnih tekem zaradi meddržavnega dvoboja Jugoslavija : Madžarska) so spet na vrsti naši bralci s svojimi napovedmi o izidih tekem v Gorenjski podzvezi nogometni ligi ter dvoboju kranjskega Triglava z nasprotnikom v SCL. Sedmo kolo naše nogometne prognoze je potekalo v znamenju šesterboja, ki se je

Slovan : Triglav	2	2	1	2	2	1	0	0
Jesenice : Šk. Loka	1	1	1	1	1	1	1	1
Prešern : Planika	1	1	1	1	1	2	1	1
Šenčur : Tržič	2	2	2	2	2	2	2	2
Triglav B : Naklo	0	1	1	2	2	0	1	1
Nova Gorica : Rudar	2	2	1	0	2	2	2	0

Tokrat v naši rubriki sodelujejo — po vrsti: Janez Rauter iz Kranja, Ignac Drenpetič iz Britofa, Janez Žitnik, Zvone Mlakar iz Kranja, Peter Piškur iz Zirovnice, Vinko Fajfar, Vladislav Eržen in Anton Plut iz Kranja.

To kolo je spet zelo pisano, čeprav so tokrat na sporedu trije »zanesljivi« dvoboji. Vsi so namreč »lahkim srcom« zapisali zmago Jesenice nad Partizanom iz Škofje Loke, Tržiča nad Šenčurjem in — z eno izjemo — Prešerna nad Planiko. Zanimivo je tudi to, da niti dva bralca nista prognozirala enako vseh šestih dvobojev.

konačji zmagama Franca Štagarja in Janeza Žitnika; oba imata po tri pravilne izide od štirih tekem, kolikor jih je bilo doslej odigranih iz tega kola. Oba bosta mesec dni prejemale Glas brezplačno po pošti.

Jutri, v VIII. kolu naše prognoze, so na vrsti tile dvoboji, zanje pa smo prejeli naslednje napovedi:

Ligaš v republiški družbi se vneto pripravlja na srečanje z ljubljanskim Slovanom, ki bo brez dvoma odločilno za razplet na dnu prvenstvene tabele, kjer sedaj partnerja domujeta. V jesenskem delu sta se moštvi Kranja razšli z delitvijo točk; rezultat je bil neodločen — 2:2, jutri pa bi zmaga gostov pomenila njihovo pot iz nevarne cone, saj bi Triglav z dvema točkoma prehitel jutrišnjega neposrednega tekmeča. Večina sodelavcev je mnenja, da Triglav dobi več izkupiček, medtem ko je celotno stanje stave 10:6 za Kranjane. Jesenjski bodo na domačem igrišču igrali proti nogometašem iz

Škofje Loke, s katerimi so v jesenskem delu igrali neodločeno (2:2). To bo zanimiva tekma za naslov gorenjskega prvaka. Kot kaže iz naših napovedi pa Jeseniceom tokrat ne gre kaj izgubljati. Če se bodo napovedi bralcev uresničile, bodo Gorenjsko na kvalifikacijah za republiško ligo zastopali Jesenice.

Ostali dvoboji so se v jesenskem delu tekovanja končali takole — Prešeren : Planika 3:5, Šenčur : Tržič 0:14, Triglav B : Naklo 3:4 in Nova Gorica : Rudar 1:5.

J. Z.

Srednješolsko in osnovnošolsko prvenstvo Gorenjske v športnih igrah

21 rokometnih ekip

BLED, 12. maja — Včeraj je bilo izvedeno letošnje prvenstvo Gorenjske srednjih in osnovnih šol v rokometu, odbojki, košarki in nogometu. Tekmovanja v rokometu in odbojki, so bila na Bledu, v košarki v Škofji Loki in v nogometu v Kranju. Na teh prvenstvih, je vsaka šola lahko nastopila le v eni športni panogi z moško in žensko ekipo. Računajo, da je na vseh več-

rajšjih tekmovanjih na Gorenjskem nastopilo blizu 700 dijakov in dijakin.

Pravi živ-zav je bil na Bledu, kjer so merili moči v odbojki in rokometu. Lahko rečemo, da že dolgo ni nastopilo na takšnem prvenstvu toliko ekip, kot letos. Največ jih je bilo nedvomno v rokometu, kar je ponovni dokaz, da je ta panoga športnih iger zlasti med osnovnošolsko mladino najbolj priljubljena. Skupaj je nastopilo 21 moških in ženskih ekip.

Priznani rokomet je bil zlasti pri srednješolskih ekipah na precej kvalitetni ravni. Med srednješolci je bila tudi letos najboljša kranjska Vajeniška šola, ki je tako osvojila lep prehodni pokal. Pa tudi ekipa Srednje tehniške šole iz Kranja je z osvojitvijo drugega mesta dosegla lep uspeh. Med ženskimi je bila po trdi borbi s Tehniško srednjo tekstilno šolo, letos najboljša Ekonomska srednja šola iz Kranja.

Med osnovnimi šolami, pa so tako pri fantih, kot tudi pri dekletih premočno zmagali zastopniki osnovne šole »Lucijan Seljak« iz Sražišča. Tudi ostale šole so od lani pokazale viden napredek in je zlasti razveseljivo to, da sedaj tudi na Jesenicah, v Radovljici, Škofji Loki, Železnikih in drugod raste dober rod bodočih rokometarjev.

V rokometu je bil vrstni red ekip naslednji — srednje šole — moški: 1. Vajeniška šola, Kranj 6, 2. STTS Kranj 4, 3. IKS »Iskra« 2, 4. Vajeniška šola (Škofja Loka) 0; ženske: 1. ESS Kranj 4, 2. STTS Kranj 2, 3. Ind. tekstilna šola Kranj 0; osnovne šole — moški: 1. »Lucijan Seljak« Kranj, 2. osnovna šola Duplje, 3. »Prežihov Voranc« Jesenice, 4. osnovna šola Železniki 5, »Grajzar« Tržič, 6. osnovna šola Križ, 7. osnovna šola Radovljica, 8. »Tone Cufar« Jesenice, 9. osnovna šola Škofja Loka in 10. osnovna šola Poljane; ženske: 1. »Lucijan Seljak« Kranj, 2. »Bračič« Tržič, 3. osnovna šola Radovljica, 4. »Tone Cufar« Jesenice.

Tudi v odbojki so bile zelo zani-

I. zvezna namiznoteniška liga

KRANJČANI TRETJI

Doslej največji uspeh slovenskega namiznega tenisa

Preteklo nedeljo se je v Beogradu, v smel evropskega košarkarskega prvenstva, odvijal tudi drugi del I. zvezne namiznoteniške lige.

Po ogorčenih borbah je prvo mesto pripadlo Zagrebu, za katerega so igrali Vogrinec, Hrbrid, Uzorinac in Zupančič. Zagrebčani so zmagali z naskokom 6 točk, na drugem in tretjem mestu pa sta Partizan in kranjski Triglav z enakim številom točk (28).

Prav gotovo je tretje mesto Kranjčanov doslej največji po vojni uspeh katerekoli slovenske ekipe. Triglav pa bi se gotovo uvrstil še bolje, če ne bi izgubil nepričakovano z Bosno. Najbolj presenetljivo je to, da je odločilno tekmo izgubil prav najboljši igralec Teran.

Prav tako sta se tudi med posamezniki dobro uveljavila Kern in naš Teran. Prvi je sploh edini premagal najboljšega igralca prvenstva Uzorinca.

mive borbe. Tu so imeli največ uspeha dijaki in dijakinje z jeseniških in kranjskih šol. Med srednjimi šolami, je v moški konkurenci prvo mesto osvojila STTS iz Kranja, ki je v finalni igri premagala jeseniško Gimnazijo. Med ženskimi ekipami, pa je bila najboljša Gimnazija z Jesenic, drugo mesto pa je pripadalo Gimnaziji iz Kranja, tretja pa je bila STTS Kranj.

Med osnovnimi šolami je v finalni igri Zirovnica premagala ekipo z Bleda, med šestimi ženskimi ekipami pa je prvo mesto osvojila ekipa »Prežihovega Voranca« z Jesenic, pred Koroško Belo in Bledom. Organizacija tekmovanj je bila zelo dobra.

J. J.

Poročilo o zrebanju 9. kola srečk, ki je bilo v Beogradu

Škole	ki se končujejo	so zadele	točk
20		800	
750		3.000	
10990		60.000	
38340		80.000	
65320		60.800	
01		1.000	
41		800	
9941		20.800	
08021		40.000	
43831		100.000	
55541		100.800	
93751		60.000	
073661		500.000	
342		5.000	
61812		100.000	
197492		800.000	
341232		2.000.000	
23		800	
33		1.000	
93		1.000	
3263		20.000	
27383		80.000	
47423		80.800	
55883		60.000	
60633		81.000	
79283		60.000	
387303		500.000	
574963		800.000	
14		800	
34		800	
624		3.000	
4624		23.000	
22084		40.000	
24794		40.000	
52114		40.800	
77744		40.000	
96454		200.000	
5		400	
49175		40.400	
95025		40.400	
06		800	
66		800	
86		2.000	
726		3.000	
14966		60.800	
41366		100.800	
55766		60.800	
697396		1.000.000	
7		400	
22267		60.400	
52307		300.400	
95727		40.400	
96147		40.400	
13		800	
21588		60.000	
38318		80.300	
44318		60.600	
98188		40.000	
279		3.000	
769		10.000	
919		5.000	
10039		100.000	
734919		4.005.000	

»Še z enim tovarišem se menjava vsakih 8 ur, razen naju pa je še šef postaje.«

»Koliko avtobusov pa pelje dnevno skozi kranjski avtobusni postajo?«

»Rednih je okrog 200, delavskih pa okrog 100.«

»Katera podjetja pa prevažajo potnike po Gorenjskem?«

»Največ jih kranjski Avtopromet, potem ljubljanski SAP-turist in Transit iz Škofje Loke?«

»Na katerih progah pa vozite nje.«

»Najdaljša naša proga je iz Kranjske gore do Zagreba, potem pa vozimo še na progah Planica — Ljubljana, Bled — Ljubljana, Golnik — Ljubljana in Jesenice — Ljubljana. Razen tega pa obratujejo naši avtobusi še na nekaterih manjših progah.«

»Kakšne usluge lahko še dobijo potniki na vaši avtobusni postaji?«

»Potniki lahko dobijo vse informacije, vozovnice, podjetja in ustanove ter druge organizacije pa lahko naročijo tudi posebne vožnje.«

M. Z.

V Selški dolini te dni

V šestnajsti pomladi

Železniki, maja — KADAR SMO V NAŠEM LISTU PISALI O SELŠKI DOLINI, SMO SE VEDNO DOTAKNILI DOLOČENEGA PROBLEMA IZ KAKŠNE TOVARNE, S PODROČJA DELA SOCIALISTIČNE ZVEZE, ZVEZE SINDIKATOV, ZVEZE KOMUNISTOV...

DANES PA SI OGLEDUJMO, KAJ DELAJO TABORNIKI, PROSVETNO DRUŠTVO IN OSTALE ORGANIZACIJE. O KATERIH BOLJ MALO PIŠEMO. OGLEDUJMO SI, KAKO PREŽIVLJAJO SVOJ PROSTI ČAS PREBIVALCI SELŠKE DOLINE V ŠESTNAJSTI POMLADI PO OSVOBODITVI.

zadnjem času so se že menili, da bodo organizirali tudi radijski in fotografski tečaj, itd.

KJE SO TABORNIKI?

Pred petimi leti so ustanovili v Železnikih tudi taborniško družino »Lepa dolina«. Tudi o tej organizaciji moramo na žalost zapisati nekaj kritičnih besed. Vodstvo družine je toliko malomarno, da letos še obnove zboru ni pripravilo. Prepričan pa sem, da je ta organizacija v Selški dolini potrebna, saj ni malo ljudi, ki bi si radi med počitnicami privoščili taborjenje ob morju ali kje drugje.

KAJ PA PROSVETNA DEJAVNOST?

Tamburaška sekcija je bila do nedavnega v Železnikih precej delavna. Sedaj pa instrumenti samevajo zaprašen v sobi prosvetnega društva. Škoda je, da je zaradi nekaj osebnih razprtij tamburaški orkester razpadel. Temu so tudi krivi prostori in nerazumevanje nekaterih domačinov. Vsek namreč meni, če popoldne žrtvuje eno uro ali dve svojega prostega časa za društveno življenje, da mora dobiti plačilo.

Razveseljivo pa je to, da je ponovno zaživelo kulturno umetniško društvo pri LIP na Čelnjici. Prejšnje nedeljo so uprizarili v Železnikih igr »NAVEDAN CLOVEK«. Z njo bodo gostovali še v letošnji sezoni v dveh krajih. Nameravajo organizirati pevski zbor in še nekatero prosvetno dejavnost. V »Niku« pa se mladi fantje navdušujejo, da bi organizirali mladinski plesni orkester, vendar za sedaj nimajo prav nič sredstev na razpolago.

V SELŠKI DOLINI ŠTIRI TURISTIČNA DRUŠTVA

Prav z ozirom na reorganizacijo komunalnega sistema v tem predelu Gorenjske so se turistični delavci v Selški dolini odločili, da bi na tem področju ustanovili štiri turistična društva, in sicer v Sorici, Železnikih, na Čelnjici in v Selcah. Na ta način se bo prav gotovo še več ljudi začelo ukvarjati s turizmom, medtem ko bi samo eno turistično društvo v Železnikih vsega ne zmoglo. Računajo, da bo že letos turizem v Selški dolini krenil na novo pot, ko bo dobil vso podporo pri Svetu za turizem pri novi občini v Škofji Loki.

Turistični delavci v Selški dolini se srečujejo z dokaj nenavadnimi problemi. Tam, kjer imajo kolikor toliko dobro urejene gostinske

PODRLI BODO MOST

Stanovanjska skupnost v Železnikih je zelo delavna skoraj na vseh področjih ter se ukvarja z vrsto problemov, med njimi tudi s komunalnimi. Če potuješ skozi Železnike proti Zalemu logu, te nehoti zmoti na koncu vasi nič kaj prikladna vzpetina čez most pri bivši hidroelektrarni. Prav ta most nameravajo sedaj, ko so elektrarno tu odstranili in pod njim nič več ne teče voda, zaradi lažje prevoznosti podreti. Hkrati pa bo ta del Železnikov dobil tudi lepši videz, saj poleg njega stoji turistična zanimivost Železnikov — stara železarska peč.

Se precej bi lahko napisali o težavah in uspehih domačinov na področju družbenega življenja v Selški dolini.

MILAN ZIVKOVIČ

NAŠ RAZGOVOR

Mož v rdeči kapi

Pravzaprav smo bili doslej navajeni na ljudi z rdečo kapo samo na železniških postajah, ki so urejali promet, sedaj pa, sicer že dolgo tega, pa so se »možje« z rdečimi kapami pojavili tudi na avtobusnih postajah z isto nalogo, kot na železniških, samo morda z nekoliko manjšimi odgovornostmi.

Na kranjski avtobusni postaji opravlja to nalogo že od decembra lani PETER SLUGA.

»Kako, da ste se odločili za to delo?«

»Prej sem bil tri leta sprevodnik na avtobus, sedaj pa me je podjetje »Avtopromet« namestilo na tem delovnem mestu.«

»Razen vas, še kdo dela na avtobusni postaji?«

Pogled na Železnike

Foto: F. Perdan